

โครงการพิเศษ

การเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกชตรำพัน

ARRANGING A MELODY FOR FOUR-PART HARMONY :

KASET RAMPHAN

กนกวรรณ ณ วรรณ

KANOKWAN NAWANNA

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 148035
วันเดือนปี 5 9 ๓๐ 2560

b. 12865924
i.

หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร)

ภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

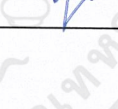
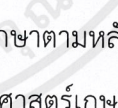
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2560

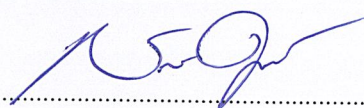
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองโครงการพิเศษ

หัวข้อโครงการพิเศษ การเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกษตรรำพัน
Arranging a Melody For Four-Part Harmony :
Kaset Ramphan

นักศึกษา นางสาวกนกวรรณ ณ วรรรณา
รหัสประจำตัว 55040644
ปริญญา วิทยาศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์เกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ถนอมนวล สีทะกุดัง

คณะกรรมการสอบโครงการพิเศษ	ลายมือชื่อ
ผศ.ถนอมนวล สีทะกุดัง	
ผศ.ดร.ณัฐกร สงคราม	
รศ.ดร.ทิพวรรณ ลิ้มงูร	
ผศ.ศุภสมบุรณ์ อังรัตนกร	

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์เกษตร
วันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ.2560

ผศ.ดร.สมศักดิ์ คุหาสวรรค์เวช

หัวหน้าภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อโครงการพิเศษ

นักศึกษา

รหัสประจำตัว

ปริญญา

สาขาวิชา

พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการพิเศษ

การเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกชตรำพัน

นางสาว กนกวรรณ ณ วรรณ

55040644

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร)

นิเทศศาสตร์เกษตร

2560

ศ.ถนอมนวล สีทะกุลัง

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกชตรำพัน เพื่อเป็นทางเลือกให้กับคณะเทคโนโลยีการเกษตรในการเลือกใช้ประโยชน์จากบทเพลงที่ผ่านการเรียบเรียงทำนองใหม่ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานคือ สำนวจความคิดเห็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อทำการเลือกบทเพลงสำหรับเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบทำนองเสียงประสาน 4 แนว จำนวน 20 คน พบว่า มากกว่าครึ่งเลือกเพลงเกชตรำพัน จากนั้นจึงศึกษารวบรวมข้อมูลและเครื่องมือสำหรับผลิตบทเพลงที่ได้รับเลือก และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นแนวทางในการเรียบเรียงบทเพลง โดยโน้ตเพลงที่ใช้ในการเรียบเรียงเป็นของนายอนุชา ดุริยะมโนรม จากนั้นจึงใช้โปรแกรม Sibelius เวอร์ชัน 8.2 ในการบันทึกโน้ต และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน มีการขับร้องประสานเสียง โดยคณะนักร้องประสานเสียง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ณ หอประชุมเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) เพื่อวัดระดับความพึงพอใจโดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และจัดทำผลงานในรูปแบบสื่อเสียง บันทึกลงแผ่น CD มอบให้คณะเทคโนโลยีการเกษตร สำหรับใช้เป็นทางเลือกในการใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามากกว่าครึ่งเลือกเพลงเกชตรำพัน (ร้อยละ 55) ผลการประเมินคุณภาพด้านเสียงร้องโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รายการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) ผลการประเมินคุณภาพด้านการเรียบเรียงเสียงประสานโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รายการประเมิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42) ผลการประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียงโดยกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42) และความเหมาะสมในการนำบทเพลงเกชตรำพันที่มีการเรียบเรียงเสียงประสานไปใช้ประกอบพิธีในคณะเทคโนโลยีการเกษตรอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.40)

กิตติกรรมประกาศ

โครงการพิเศษเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ถนอมนวล สีทะกุล
ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะ ตลอดจนช่วยแก้ปัญหา ทำให้เกิดความรู้ การทำงานเป็นขั้นตอน
และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ณัฐกร สงคราม รศ.ดร.ทิพวรรณลิมังกูร และผศ.ศุภสมบุรณ์
อิงรัตนกร กรรมการสอบหัวข้อและโครงการพิเศษที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนข้อชี้แนะ จนใน
ที่สุดทำให้ปัญหาลบนี้สำเร็จลงได้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้
และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณ อาจารย์ขจรศักดิ์ กิตติเมธาวิวัฒน์ อาจารย์ประจำภาควิชา วิศวกรรมดนตรีและ
สื่อผสม คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อาจารย์
ชลัชชัย ชื่อเกียรติขจร อาจารย์ประจำสำนักพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ผู้ควบคุม
วงประสานเสียง East Wind Chorus และอาจารย์ชนกานต์ ศรีอุทัย อาจารย์สอนเปียโน Studio
Amadé ในฐานะผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกชตร
รำพัน และข้อเสนอแนะผลงาน ทำให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ นายแพทย์ กิตติพร ต้นตระกูลรุ่งโรจน์ ผู้อำนวยการวงขับร้องประสานเสียง
The Bangkok Voices และอาจารย์ศรินทร์ จินตนะเสรี อาจารย์สอนดนตรี ผู้อำนวยการวงและหัวหน้า
วง The Sonoro สำหรับคำแนะนำในหลายๆส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียบเรียงเสียงประสาน บทเพลง
เกชตรรำพัน จนทำให้เกิดเป็นบทเพลงที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ นายอนุชา ดุริยมโนรม ผู้เรียบเรียงคำร้องและทำนอง บทเพลงเกชตรรำพัน
จากบทเพลงต้นฉบับของนายแผ้วพินน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา สำหรับคำแนะนำในการเรียบเรียงบท
เพลงขั้นพื้นฐาน และการบันทึกเพลง

ขอขอบคุณคณะนี้กร้องประสานเสียง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบังสำหรับความร่วมมือในการขับร้องประสานเสียงบทเพลงเกชตรรำพันซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่
สำคัญในขั้นตอนการศึกษาทำให้เกิดเป็นบทเพลงที่สมบูรณ์

ขอขอบคุณสโมสรนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบัง ในฐานะกลุ่มตัวอย่างประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง
บทเพลงเกชตรรำพัน ทำให้ขั้นตอนการศึกษาทั้งหมดครบสมบูรณ์

สุดท้ายต้องขอบคุณครอบครัว ญาติผู้ใหญ่ เพื่อน รวมถึงทุกความร่วมมือและทุกการ
ช่วยเหลือในการศึกษารั้งนี้เป็นอย่างมากส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

กนกวรรณ ณ วรรณ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	II
สารบัญ.....	III
สารบัญตาราง.....	V
สารบัญภาพ.....	VI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
1.4 ขั้นตอนของการศึกษา.....	2
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 ความรู้พื้นฐานด้านทฤษฎีดนตรี.....	5
2.2 ความรู้พื้นฐานการดำเนินการเรียบเรียงเสียงประสาน.....	25
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	30
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	30
3.3 ขั้นตอนการศึกษา.....	31
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	34
4.1 สำนวนความคิดเห็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรในการ เลือกบทเพลงเพื่อนำมาเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว.....	34
4.2 การศึกษารวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการผลิตบทเพลง เกษตรรำพันในทำนองเสียงประสาน 4 แนว.....	35
4.3 การเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว.....	40
4.4 ผลการประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกษตรรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	46
4.5 ผลการประเมินความพึงพอใจการขับร้องเสียงประสาน บทเพลงเกษตรรำพัน โดยกลุ่มตัวอย่าง.....	55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ.....	57
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	57
5.2 การอภิปรายการศึกษา.....	57
5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา.....	58
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	62
ประวัติผู้ศึกษา.....	75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ชื่อเรียกตัวโน้ต.....	5
2.2 การเทียบจังหวะระหว่างตัวโน้ตและตัวหยุด.....	6
2.3 ชื่อเรียกตัวหยุด.....	7
2.4 การเทียบจังหวะตัวหยุดกับตัวโน้ต.....	7
2.5 ทางเดินคอร์ด.....	28
4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร.....	37
4.2 คำร้อยละในการเลือกบทเพลงเพื่อนำมาเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบ เสียงประสาน 4 แนว โดยกลุ่มนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร.....	35
4.3 ผลการประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว ด้านเสียงร้องบทเพลงเกษตรรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	47
4.4 ผลการประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว ด้านการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกษตรรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	47
4.5 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	55
4.6 ผลการประเมินความพึงพอใจในการขับร้องเสียงประสาน บทเพลงเกษตรรำพัน โดยกลุ่มตัวอย่าง.....	56

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 การแบ่งสัดส่วนโน้ต.....	6
2.2 เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบตัวเลข.....	8
2.3 เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบสัญลักษณ์ซีเต็ม.....	8
2.4 เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบสัญลักษณ์ซีแบ่ง.....	9
2.5 อัตราจังหวะธรรมดา.....	9
2.6 อัตราจังหวะผสม.....	10
2.7 การเน้นจังหวะของอัตราจังหวะสอง.....	11
2.8 การเน้นจังหวะของอัตราจังหวะสาม.....	11
2.9 การเน้นจังหวะของอัตราจังหวะสี่.....	11
2.10 สัญลักษณ์แสดงการเน้น.....	12
2.11 ตัวอักษรแสดงการเน้น.....	12
2.12 การประจูด.....	13
2.13 เครื่องหมายโยงเส้น.....	13
2.14 การใช้สัญลักษณ์เฟอร์มาตา.....	14
2.15 ระดับเสียง.....	14
2.16 การไล่ระดับเสียง.....	15
2.17 เครื่องหมายชาร์ป.....	15
2.18 เครื่องหมายแฟล็ต.....	16
2.19 เครื่องหมายเนเจอร์รัล.....	16
2.20 เครื่องหมายดับเบิลชาร์ป.....	17
2.21 เครื่องหมายดับเบิลแฟล็ต.....	17
2.22 บันไดเสียง.....	17
2.23 บันไดเสียงเมเจอร์.....	18
2.24 บันไดเสียงไมเนอร์.....	18
2.25 ชั้นคู่เมเจอร์.....	19
2.26 ชั้นคู่ไมเนอร์.....	19
2.27 ชั้นคู่ดิมินิชท์.....	19
2.28 ชั้นคู่ออกเมนเทด.....	20
2.29 คอร์ด.....	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

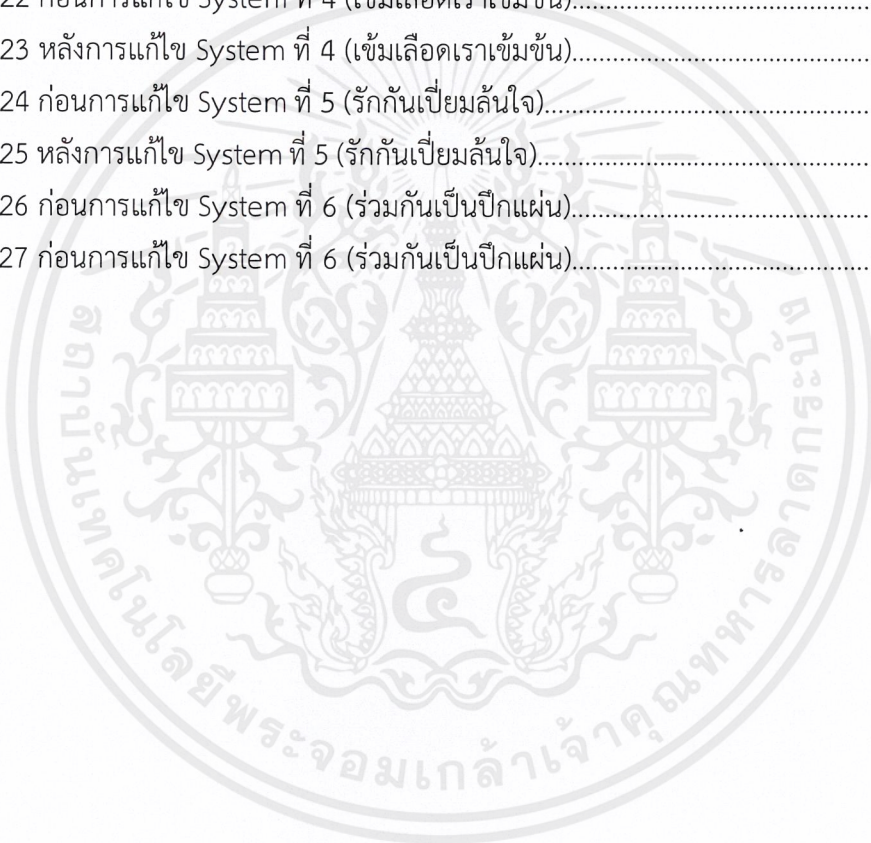
สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.30 คอร์ดตรัยแอด.....	21
2.31 คอร์ด 4 เสียง.....	21
2.32 คอร์ด 5 เสียง.....	21
2.33 บรรทัด 5 เส้น.....	22
2.34 เส้นกันห้อง.....	22
2.35 เส้นน้อย.....	23
2.36 กุญแจซอล.....	23
2.37 กุญแจฟา.....	24
2.38 กุญแจซอลเทเนอร์.....	24
2.39 กุญแจโดอัลโต.....	24
2.40 กุญแจโดเทเนอร์.....	25
2.41 การเคลื่อนทำนองแบบเหมือน.....	26
2.42 การเคลื่อนทำนองแบบขนานไม่เท่า.....	26
2.43 การเคลื่อนทำนองแบบขนานเท่า.....	26
2.44 การเคลื่อนทำนองแบบสวนทาง.....	27
2.45 การเคลื่อนทำนองแบบเฉียง.....	27
4.1 โน้ตเพลงเกชตรำพัน นายอนุชา ดุริยะมโนรม.....	36
4.2 โน้ตเพลงเกชตรำพันต้นฉบับ หน้า 1.....	37
4.3 โน้ตเพลงเกชตรำพันต้นฉบับ หน้า 2.....	37
4.4 โน้ตเพลงเกชตรำพันต้นฉบับ หน้า 3.....	38
4.5 โน้ตเพลงเกชตรำพันต้นฉบับ หน้า 4.....	38
4.6 โน้ตเพลงเกชตรำพันต้นฉบับ หน้า 5.....	39
4.7 การวางทำนองเพลง.....	41
4.8 การวางคอร์ด.....	42
4.9 การวางแนวโซปราโน.....	43
4.10 การเขียนแนวเบส.....	44
4.11 การเขียนแนวอัลโตและเทเนอร์.....	44
4.12 การเคลื่อนทำนองระหว่างแนว.....	45
4.13 การดำเนินคอร์ด.....	46
4.14 ก่อนการเพิ่มเอ็ทโน้ต.....	48
4.15 หลังการเพิ่มเอ็ทโน้ต.....	48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.16 ก่อนการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกษตร.....	49
4.17 หลังการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกษตร.....	50
4.18 ก่อนการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกษตรกร.....	50
4.19 หลังการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกษตรกร.....	51
4.20 ก่อนการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกียรติคุณ.....	51
4.21 หลังการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกียรติคุณ.....	52
4.22 ก่อนการแก้ไข System ที่ 4 (เข้มเลือดเราเข้มขึ้น).....	52
4.23 หลังการแก้ไข System ที่ 4 (เข้มเลือดเราเข้มขึ้น).....	53
4.24 ก่อนการแก้ไข System ที่ 5 (รักกันเปี่ยมล้นใจ).....	53
4.25 หลังการแก้ไข System ที่ 5 (รักกันเปี่ยมล้นใจ).....	53
4.26 ก่อนการแก้ไข System ที่ 6 (ร่วมกันเป็นปึกแผ่น).....	54
4.27 ก่อนการแก้ไข System ที่ 6 (ร่วมกันเป็นปึกแผ่น).....	54

บทที่ 1

บทนำ

(Introduction)

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กิจกรรมเชียร์คือกิจกรรมหนึ่งในคณะเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งจะมีการจัดขึ้นทุกปีสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งทุกภาควิชาเพื่อให้เกิดระเบียบวินัย ความรักความสามัคคี เพื่อทำความรู้จักกันและเข้าใจความเป็นไปของสังคมโดยหนึ่งในกิจกรรมนั้นได้มีการถ่ายทอดและฝึกให้ขับร้องบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น เพลงพิรุณราศ เพลงเกษตรรำพัน และเพลงเกษตรลา เป็นต้น ซึ่งในลักษณะของการขับร้องนั้นเป็นการร้องปากเปล่าและมีการปรบมือเป็นเสียงจังหวะประกอบส่วนใหญ่ยังไม่มีนำมาเรียบเรียงทำนองหรือผลิตเป็นบทเพลงที่สมบูรณ์ ทำให้บทเพลงนั้นนิยมใช้แค่ช่วงที่มีกิจกรรมเชียร์ ไม่ค่อยนิยมนำมาใช้ประกอบพิธีการของคณะ หรือมีบทบาทในด้านการใช้งานทั่วไปอย่างกว้างขวางมากนัก ผู้ศึกษาจึงมีความคิดว่าบทเพลงเกษตรดังกล่าวน่าจะถูกนำมาใช้ประกอบการทำพิธีการ, กิจกรรมหรือเสียงตามสายในคณะเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อให้บทเพลงด้านการเกษตรมีบทบาทมากขึ้น และอาจจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่บทเพลงด้านการเกษตรจะเป็นที่รู้จักของนักศึกษารวมถึงบุคลากรภายในคณะเทคโนโลยีการเกษตรอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

โดยผู้ศึกษาได้สนใจศาสตร์ด้านหนึ่งที่มีการปรับแต่งเสียงดนตรี และเสียงนักร้องให้ออกมาผสมผสานกลมกลืนกันอย่างไพเราะ ทำให้บทเพลงนั้นแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์ของบทเพลงให้ผู้ฟังรับรู้ได้มากกว่าบทเพลงที่มีแค่คำร้องหรือทำนองเพียงอย่างเดียว ซึ่งศาสตร์ดังกล่าวนิยมเรียกกันว่าการเรียบเรียงเสียงประสาน ทั้งนี้ในการเรียบเรียงเสียงประสานนั้น ส่วนใหญ่จะเรียบเรียงไปเพื่อประกอบการขับร้อง จะช่วยสร้างความไพเราะให้กับบทเพลง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเพลงนั้น เกิดในรูปแบบทำนองใหม่ที่นำเสนอ ทำให้เพลงมีเสน่ห์มากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างบทเพลงในสถาบันที่มีการนำไปเรียบเรียงเสียงประสาน เช่น เพลงสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เพลงลูกพระจอม และเพลงอาลัยลาดกระบัง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีบทเพลงพระราชานิพนธ์อีกหลายบทเพลงที่ถูกนำมาเรียบเรียงเสียงประสาน เช่น เพลงใกล้รุ่ง เพลงยุงทองและเพลงเกษตรศาสตร์ เป็นต้น

ผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นความสำคัญในการนำบทเพลงในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มาเรียบเรียงทำนองใหม่ในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว เพราะเสียงประสาน 4 แนวนั้นเป็นการผสมเสียงของผู้ชายและผู้หญิงทั้งหมด 4 เสียง ทั้งเสียงสูงและเสียงต่ำ เมื่อขับร้องพร้อมกันจะทำให้เพลงมีมิติมากยิ่งขึ้น เป็นการสร้างเอกลักษณ์ให้กับเพลง และสร้างจุดสนใจให้กับเพลงอีกด้วย โดยผู้ศึกษาได้เลือกบทเพลงจากการสำรวจความคิดเห็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 20 คน พบว่ามากกว่าครึ่งเลือกเพลงเกษตรรำพันเพราะเป็นบทเพลงที่มีความสำคัญบทเพลงหนึ่งในการเกษตร

เนื้อเพลงมีความหมายตีบ่งบอกถึงความเป็นเกษตรกรรมชัดเจน อีกทั้งยังเป็นบทเพลงที่มหาวิทยาลัยแห่งเกษตรทั่วประเทศนิยมใช้ประกอบกิจกรรม การร้องเพลงในงานต่างๆ และยังไม่มียุติมหาวิทยาลัยใดนำมาเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบทำนอง 4 แนว จึงเป็นโอกาสดีที่ผู้ศึกษาจะนำบทเพลงดังกล่าวมาเรียบเรียงทำนองใหม่ในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว เพื่อใช้เป็นทางเลือกให้กับคณะเทคโนโลยีการเกษตรในการใช้ประโยชน์จากบทเพลงต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกษตรรำพัน
- 1.2.2 เพื่อสำรวจความคิดเห็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อทำการเลือกบทเพลงสำหรับเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว
- 1.2.3 เพื่อประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกษตรรำพันโดยผู้เชี่ยวชาญ
- 1.2.4 เพื่อประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกษตรรำพันโดยกลุ่มตัวอย่าง
- 1.2.5 เพื่อเป็นทางเลือกให้กับคณะเทคโนโลยีการเกษตรในการใช้ประโยชน์จากบทเพลงที่ผ่านการเรียบเรียงเสียงประสาน

1.3 ขอบเขตการศึกษา

- 1.3.1 สำรวจความคิดเห็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อทำการเลือกบทเพลงสำหรับเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว จำนวน 20 คน
- 1.3.2 เรียบเรียงเสียงประสานโดยใช้โน้ตเพลงของนาย อนุชา ดุริยมโนรม (ซึ่งได้เรียบเรียงคำร้องและทำนองจากต้นฉบับ นายแผ้วพีชน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)
- 1.3.3 เรียบเรียงเสียงประสานโดยใช้โปรแกรม Sibelius เวอร์ชัน 8.2
- 1.3.4 ประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกษตรรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน
- 1.3.5 นำบทเพลงที่ผ่านการประเมินมาขับร้องประสานเสียง โดยคณะนักร้องประสานเสียงสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 23 คน
- 1.3.6 ประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกษตรรำพัน โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรจำนวน 30 คน

1.4 ขั้นตอนการศึกษา

การศึกษาการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกษตรรำพัน โดยสำรวจความคิดเห็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อทำการเลือกบทเพลงสำหรับเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว จำนวน 20 คน จากนั้นจึงศึกษารวบรวมข้อมูลและเครื่องมือสำหรับผลิตบทเพลงที่ได้รับเลือกคือ เพลงเกษตรรำพัน ซึ่งผู้ศึกษาได้ใช้โน้ตเพลงของนาย อนุชา ดุริยมโนรม

(ซึ่งได้เรียบเรียงคำร้องและทำนองจากต้นฉบับ แฝ่พีซน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา) เพื่อเรียบเรียงในรูปแบบของเสียงประสาน 4 แนว และได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นแนวทางในการเรียบเรียงบทเพลง โดยใช้โปรแกรม Sibelius เวอร์ชัน 8.2 ในการบันทึกโน้ต จากนั้นซึ่งนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินผลจำนวน 3 ท่าน และประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 30 คน และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงในรูปแบบตาราง ประกอบคำอธิบาย

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา

เพลงเกชตรำพัน หมายถึง บทเพลงที่กล่าวถึงการรำพันถึงความยากลำบากในการสร้างสถาบันเกษตรขึ้นมา โดยโน้ตเพลงที่ใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสานเป็นของนาย อนุชา ดุริยมโนรม (ซึ่งได้เรียบเรียงคำร้องและทำนองจากต้นฉบับ นายแฝ่พีซน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

คณะนักร้องประสานเสียง หมายถึง กลุ่มนักร้องที่มีการขับร้องประสานเสียงประมาณ 20 คนขึ้นไป โดยขับร้องพร้อมกัน อาจจะขึ้นต้นและจบไม่พร้อมกัน แต่มีทำนองเพลงหลายทำนองหรือหลายแนวโดยมีแนวหนึ่งเป็นทำนองหลัก ส่วนอื่นๆ เป็นทำนองประสาน สำหรับในการศึกษานี้มีจำนวนนักร้องประสานเสียง 23 คน โดยมาจากคณะนักร้องประสานเสียง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การเรียบเรียงเสียงประสาน หมายถึง การปรับแต่งทำนอง และเสียงนักร้องให้ออกมาผสมผสานกลมกลืนกันอย่างไพเราะ โดยผู้ที่จะเรียบเรียงเสียงประสานได้นั้นต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านดนตรีเป็นอย่างดี ผู้เรียบเรียงเสียงประสานจะทำหน้าที่เรียบเรียงดนตรี โดยนำทำนองเพลง (Melody) จากผู้ประพันธ์ทำนองไปเรียบเรียง เพื่อให้เกิดเสียงประสานที่สมบูรณ์

เสียงประสาน 4 แนว หมายถึง แนวทำนองเพลงที่ปรากฏในลักษณะเสียง 4 เสียง อยู่ในเพลงเดียวกัน สามารถร้องพร้อมกันทั้ง 4 เสียงได้โดยไม่เกิดเสียงที่ขัดแย้งกัน โดยทำนองหลัก 1 ทำนองคือ โซปราโน และอีก 3 ทำนองเป็นทำนองประสาน คือ อัลโต เทเนอร์ และเบส

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(Review of Related Literature)

การเรียบเรียงเสียงประสาน บทเพลง เกษตรร่ำพัน ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลและเครื่องมือจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ หนังสือ งานวิจัย รวมถึงฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน สามารถแบ่งเป็นหัวข้อได้ดังนี้

2.1 ความรู้เบื้องต้นทางด้านทฤษฎีดนตรี

- 2.1.1 จังหวะ
- 2.1.2 ระดับเสียง
- 2.1.3 บันไดเสียง
- 2.1.4 ชั้นคู่เสียง
- 2.1.5 คอร์ด
- 2.1.6 การบันทึกโน้ต

2.2 ความรู้พื้นฐานวิธีการเรียบเรียงเสียงประสาน

- 2.2.1 การเรียบเรียงเสียงประสาน
- 2.2.2 เสียงประสาน 4 แนว
- 2.2.3 ทำนองเพลง
- 2.2.4 การวางคอร์ด
- 2.2.5 การวางแนวเสียง
- 2.2.6 การเคลื่อนทำนองระหว่างแนว
- 2.2.7 การดำเนินคอร์ด

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 การแสดงเดี่ยวด้านการอำนวยเพลงสำหรับคณะนักร้องประสานเสียง ; อันโตนิโอ วิวาลดี โวลฟ์กัง อมาเดอุส โมซาร์ท เดวิด แบลคเวล โรเบิร์ต เดอคอร์มิเยร์ และโกวล์ กุลวัฒน์โนทัย

2.3.2 วิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรตยศ : วงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตรังสรรค์

2.1 ความรู้เบื้องต้นทางด้านทฤษฎีดนตรี

2.1.1 จังหวะ

สมนึก อุ้นแก้ว (2555) กล่าวถึง ช่วงเวลาที่ดำเนินอยู่ในขณะที่บรรเลงดนตรีจนสิ้นสุดลงก็ต่อเมื่อจบบทเพลงนั้นๆ แล้ว จังหวะมีหน้าที่คอยควบคุมการเคลื่อนที่ของท่านองและแนวประสานเสียงต่างๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน การเดินของจังหวะจะดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ จึงเปรียบเทียบจังหวะเหมือนกับเป็นเวลาหรือชีพจรของดนตรี

จังหวะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของดนตรี และเป็นทักษะขั้นพื้นฐานของผู้เล่นดนตรี จังหวะที่ควรทำความเข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้อง คือ จังหวะเคาะ เป็นหน่วยบอกช่วงเวลาของดนตรี และจังหวะทำนองเป็นช่วงเวลาที่เสียงดังออกมา มีทั้งเสียงสั้นเสียงยาวสลับกันไป ซึ่งความสั้นยาวของเสียงหรือความเจ็บในจังหวะทำนองนั้น สามารถเขียนบันทึกได้ โดยสัญลักษณ์ที่เรียกว่า ตัวโน้ตและตัวหยุด ดังจะอธิบายต่อไปนี้

1) ตัวโน้ต

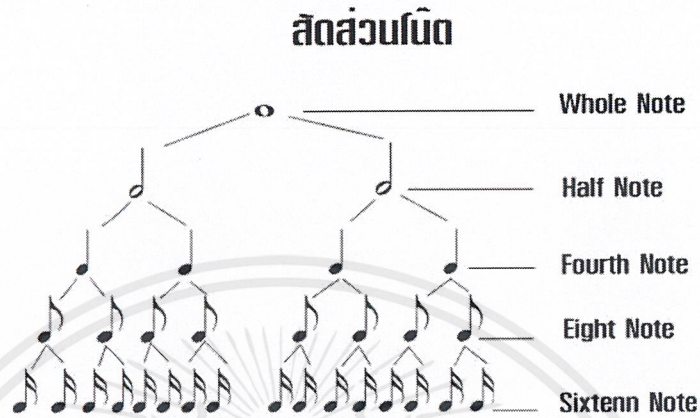
จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555) กล่าวถึง สัญลักษณ์ที่ใช้บันทึกเพื่อแสดงระดับเสียง และความยาวของเสียงดนตรี มีหลายลักษณะ แต่ละลักษณะจะมีอัตราความยาวไม่เท่ากัน เนื่องด้วยตัวโน้ตเป็นสัญลักษณ์สากลที่ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลาย จึงทำให้มีชื่อเรียกต่างกันตามภาษาของชาตินั้นๆ ซึ่งตัวโน้ตนั้นมีหลายรูปแบบและชื่อเรียกที่ต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับค่าจังหวะที่ปรากฏดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ชื่อเรียกตัวโน้ต

ลักษณะตัวโน้ต	ชื่อเรียกภาษาไทย	ชื่อเรียกภาษาอังกฤษ	ค่าของจังหวะ
	โน้ตตัวกลม	Whole Note	4
	โน้ตตัวขาว	Half Note	2
	โน้ตตัวดำ	Quarter Note	1
	โน้ตตัวเข็บัด 1 ชั้น	Eighth Note	1/2
	โน้ตตัวเข็บัด 2 ชั้น	Sixteen Note	1/4
	โน้ตตัวเข็บัด 3 ชั้น	Thirty – Second Note	1/8
	โน้ตตัวเข็บัด 4 ชั้น	Sixty-Fourth Note	1/12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1) การแบ่งสัดส่วนโน้ต การแบ่งค่าจังหวะของตัวโน้ตจากค่าสัดส่วนที่มีจังหวะมากไปยังสัดส่วนที่มีค่าจังหวะน้อย เช่น โน้ตตัวกลมมีค่าจังหวะเท่ากับ 4 จังหวะ สามารถแบ่งสัดส่วนออกเป็นโน้ตตัวขาวซึ่งมีค่าจังหวะเท่ากับ 2 จังหวะ ได้ 2 ตัว เป็นต้น ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 การแบ่งสัดส่วนโน้ต
ที่มา : จีรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

1.2) การเทียบจังหวะระหว่างตัวโน้ตและตัวหยุด สามารถเทียบได้ตามจังหวะที่ปรากฏของตัวโน้ตและตัวหยุด ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 การเทียบจังหวะระหว่างตัวโน้ตและตัวหยุด

ตัวโน้ต	เทียบค่าตัวหยุด	ค่าจังหวะ
		4
		2
		1
		1/2
		1/4
		1/8
		1/12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ตัวหยุด

จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555) กล่าวถึง สัญลักษณ์ที่ใช้บันทึกเพื่อให้เสียงดนตรีหรือเสียงขับร้องเงียบเสียงลงชั่วขณะตามอัตราของตัวหยุด ตัวโน้ตทุกลักษณะมีตัวหยุดที่มีลักษณะเฉพาะทุกตัวโน้ต ดังนั้นชื่อเรียกตัวหยุดและอัตราความยาวของตัวหยุดจึงมีลักษณะที่สัมพันธ์กับตัวโน้ต ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือตัวหยุดแบบขีด ตัวหยุดแบบเลขเก้าไทย และตัวหยุดแบบเลขเก้าฝรั่ง ซึ่งแต่ละแบบนั้นมีชื่อเรียกและค่าจังหวะที่แตกต่างกันออกไป ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ชื่อเรียกตัวหยุด

ลักษณะตัวหยุด	ชื่อเรียกภาษาไทย	ชื่อเรียกภาษาอังกฤษ	ค่าของจังหวะ
	ตัวหยุดตัวกลม	Whole rest	4
	ตัวหยุดตัวขาว	Half rest	2
	ตัวหยุดตัวดำ	Quarter rest	1
	ตัวหยุดเข็บัด 1 ชั้น	Eighth rest	1/2
	ตัวหยุดเข็บัด 2 ชั้น	Sixteen rest	1/4
	ตัวหยุดเข็บัด 3 ชั้น	Thirty-Second rest	1/8
	ตัวหยุดเข็บัด 4 ชั้น	Sixty-Fourth rest	1/12

2.1) การเทียบจังหวะตัวหยุดกับตัวโน้ต สามารถเทียบได้จากลักษณะของตัวหยุดและตัวโน้ต โดยอ้างอิงจากค่าของจังหวะ เช่น ตัวหยุดตัวกลม มีค่าจังหวะเท่ากับ 4 จังหวะเทียบได้กับ ตัวโน้ตตัวกลม ซึ่งมีค่าจังหวะเท่ากับ 4 จังหวะเหมือนกัน ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 การเทียบจังหวะตัวหยุดกับตัวโน้ต

ลักษณะตัวหยุด	ลักษณะตัวโน้ต	ค่าจังหวะ
		4
		2
		1
		1/2
		1/4
		1/8
		1/12

3) เครื่องหมายกำหนดจังหวะ

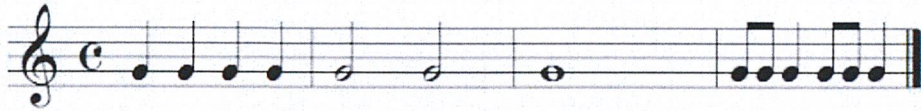
พรสวรรค์ มณีทอง (2549) กล่าวถึง การกำหนดจังหวะเพื่อแสดงให้รู้ว่าจังหวะ(rhythm) และอัตราจังหวะ (meter) ของบทเพลงนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ทั้งนี้ เครื่องหมายกำหนดจังหวะมี 3 รูปแบบ คือ เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบตัวเลข เครื่องหมายกำหนดจังหวะซีเต็ม และเครื่องหมายกำหนดจังหวะซีแบ่ง ดังนี้

3.1) เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบตัวเลข มีลักษณะเป็นตัวเลข 2 ตัวที่เขียนซ้อนกันคล้ายเลขเศษส่วน สามารถเขียนได้หลายแบบขึ้นอยู่กับกำหนดจังหวะของผู้ประพันธ์บทเพลง เช่น เลขเศษส่วน $\frac{2}{4}$ หมายถึง บทเพลงนั้นมีอัตราจังหวะห้องละ 2 จังหวะเคาะ และกำหนดให้ใช้น้ตตัวดำมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ ดังภาพที่ 2.2

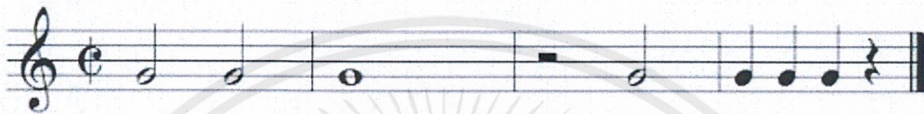
ภาพที่ 2.2 เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบตัวเลข
ที่มา : จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

3.2) เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบสัญลักษณ์ซีเต็ม (Common Time) อ่านว่า ซี หรือ ซีเต็ม จะมีความหมายเท่ากับเครื่องหมายกำหนดจังหวะที่เป็นตัวเลข $\frac{4}{4}$ ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบสัญลักษณ์ซีเต็ม
ที่มา : จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

3.3) เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบสัญลักษณ์ซีแบ่ง (Cut Time) อ่านว่า ซี หรือซีแบ่ง จะมีความหมายเท่ากับเครื่องหมายกำหนดจังหวะที่เป็นตัวเลข ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 เครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบสัญลักษณ์ซีแบ่ง
ที่มา : จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

4) อัตราจังหวะ ประกอบด้วย 3 ประเภท ได้แก่

4.1) อัตราจังหวะธรรมดา เป็นอัตราจังหวะที่มีซีพจรเป็นโน้ตชนิดใดก็ได้ เช่น โน้ตตัวขาว โน้ตตัวดำ โน้ตเข้ตหนึ่งชั้น ฯลฯ แต่ต้องไม่ประจุ ในอัตราจังหวะธรรมดา จำนวนจังหวะและจำนวนซีพจรจังหวะจะเท่ากัน ตัวโน้ตดังกล่าวสามารถแบ่งย่อยออกไปเป็น 2,4,8,16,.....ได้ตามลำดับ ตัวอย่างอัตราจังหวะที่พบบมากที่สุด ได้แก่ 2/4 , 3/4, 4/4 ดังภาพที่ 2.5

อัตราจังหวะธรรมดา			
Simple Time Signatures			
$\frac{2}{2} = 2$	$\frac{2}{4} = 2$	$\frac{2}{8} = 2$	$\frac{2}{16} = 2$
$\frac{3}{2} = 3$	$\frac{3}{4} = 3$	$\frac{3}{8} = 3$	$\frac{3}{16} = 3$
$\frac{4}{2} = 4$	$\frac{4}{4} = 4$	$\frac{4}{8} = 4$	$\frac{4}{16} = 4$

ภาพที่ 2.5 อัตราจังหวะธรรมดา
ที่มา : <http://www.atom.rmutphysics.com>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2) อัตราจังหวะผสม เป็นอัตราจังหวะที่มีซีพจรจังหวะเป็นโน้ตประจุดชนิดใดก็ได้ เช่น โน้ตตัวขาวประจุด โน้ตตัวดำประจุด โน้ตเขบ็ตหนึ่งชั้นประจุด ฯลฯ ตัวโน้ตเหล่านี้สามารถแบ่งย่อยออกเป็น 3 ในระดับแรก และแบ่งย่อยเป็นย่อย 6,12,..... ในระดับต่อไปตามลำดับ ตัวอย่างอัตราจังหวะผสมที่พบมากที่สุด ได้แก่ 6/8,9/8,12/8 ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ดังภาพที่ 2.6

อัตราจังหวะผสม			
Compound Time Signatures			
$\frac{6}{4} = 2$	$\frac{6}{8} = 2$	$\frac{6}{16} = 2$	$\frac{6}{32} = 2$
$\frac{9}{4} = 3$	$\frac{9}{8} = 3$	$\frac{9}{16} = 3$	$\frac{9}{32} = 3$
$\frac{12}{4} = 4$	$\frac{12}{8} = 4$	$\frac{12}{16} = 4$	$\frac{12}{32} = 4$

ภาพที่ 2.6 อัตราจังหวะผสม

ที่มา : <http://www.atom.rmutphysics.com>

5) การเน้นเสียง เป็นการเน้นเสียงตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในแต่ละห้อง (bar) โดยอาศัยการพิจารณาจากอัตราจังหวะซึ่งสามารถบอกถึงซีพจรจังหวะได้ เช่น จังหวะหนัก (Strong beat) จะอยู่ในจังหวะที่ 1 เป็นจังหวะที่สำคัญที่สุดและถูกเน้นมากที่สุด ส่วนจังหวะอื่นส่วนมากเป็นจังหวะเบา (Weak beat) ซึ่งจังหวะที่สุดท้ายของแต่ละห้อง จะเบาที่สุดและมีความสำคัญน้อยที่สุดเสมอการเน้นเสียงอาจเกิดขึ้นบนจังหวะใดจังหวะหนึ่งในห้องก็ได้ การเน้นเสียงมี 2 ประเภท ได้แก่

5.1) การเน้นเสียงตามซีพจรจังหวะ เป็นการเน้นเสียงที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในแต่ละห้อง โดยอาศัยการพิจารณาจากซีพจรที่เกิดขึ้นในห้องตามจังหวะของเพลง มีสามแบบ คือ

5.1.1) ในจังหวะสอง ได้แก่ จังหวะสองธรรมดาและจังหวะสองผสม จะมีซีพจรจังหวะเท่ากับ 2 เหมือนกัน แสดงว่า มีการเน้นจังหวะเหมือนกัน คือ จังหวะที่ 1 เป็นจังหวะหนัก และจังหวะที่ 2 เป็นจังหวะเบา ดังภาพที่ 2.7

1 2 1 2

ภาพที่ 2.7 การเน้นจังหวะของอัตราจังหวะสอง

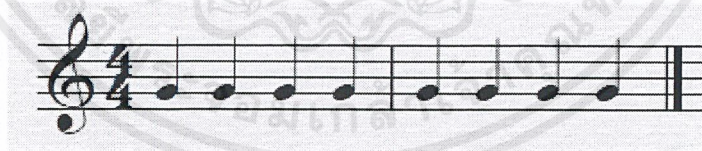
5.1.2) ในจังหวะสาม ได้แก่ จังหวะสามธรรมดาและจังหวะสามผสม จะมีซีพจรจังหวะเท่ากับ 3 เหมือนกัน แสดงว่า มีการเน้นจังหวะเหมือนกัน คือ จังหวะที่ 1 เป็นจังหวะหนัก จังหวะที่ 2 และ 3 เป็นจังหวะที่ 3 จะเบากว่าจังหวะที่ 2 ดังภาพที่ 2.8

1 2 3 1 2 3

ภาพที่ 2.8 การเน้นจังหวะของอัตราสาม

5.1.3) ในจังหวะสี่ ได้แก่ จังหวะสี่ธรรมดาและจังหวะสี่ผสม จะมีซีพจรจังหวะเท่ากับ 4 เหมือนกัน แสดงว่า มีการเน้นจังหวะเหมือนกัน คือ จังหวะที่ 1 เป็นจังหวะหนัก จังหวะที่ 2, 3 และ 4 เป็นจังหวะเบา แต่จังหวะที่ 3 สำคัญกว่าจังหวะที่ 2 และ 4 และจังหวะที่ 2 สำคัญกว่าจังหวะที่ 4 ดังภาพที่ 2.9

1 2 3 4 1 2 3 4

ภาพที่ 2.9 การเน้นจังหวะของอัตราสี่

5.2) การเน้นเสียงเฉพาะที่ เป็นการเน้นเสียงที่เกิดขึ้นเฉพาะเจาะจงที่ตัวโน้ตใดตัวโน้ตหนึ่ง ซึ่งอาจจะไม่เกิดขึ้นสม่ำเสมอทุกห้อง จึงต้องแสดงเครื่องหมายกำกับจังหวะไว้ ซึ่งมี 2 ชนิด คือ

5.2.1) สัญลักษณ์แสดงการเน้น ซึ่งสัญลักษณ์แสดงการเน้น เช่น \wedge หรือ $>$ มีตำแหน่งอยู่เหนือหัวโน้ตถ้าก้านโน้ตชี้ลงหรือมีตำแหน่งอยู่ใต้หัวโน้ตถ้าก้านโน้ตชี้ขึ้น ดังภาพที่ 2.10

ภาพที่ 2.10 สัญลักษณ์แสดงการเน้น

5.2.2) ตัวอักษรแสดงการเน้น เช่น *sf* หรือ *sfz* (*sforzando*) และ *fz* (*forzando*) ซึ่งมีความหมายว่าเน้นเฉพาะ โน้ตตัวนั้น การเน้นตัวโน้ต หมายถึงรวมถึงการเน้นคอร์ดด้วย ดังภาพที่ 2.11

ภาพที่ 2.11 ตัวอักษรแสดงการเน้น

6) การยึดค่าตัวโน้ต การทำให้ค่าของตัวโน้ตหรือค่าของตัวหยุดยาวขึ้นจากจังหวะเดิม สามารถกระทำได้ 3 วิธี ได้แก่

6.1) การประจุด ค่าของโน้ตหรือตัวหยุดสามารถทำให้ยาวขึ้นได้โดยการประจุดทางขวาของตัวโน้ตหรือตัวหยุด การประจุดทำให้ตัวโน้ตมีค่ามากขึ้นเป็นครึ่งหนึ่งของค่าตัวโน้ต เช่น โน้ตตัวกลมเมื่อประจุดจะมีค่าเท่ากับโน้ตตัวกลมบวกโน้ตตัวขาว จุดนั้นมีค่าเท่ากับโน้ตตัวขาวซึ่งมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของโน้ตตัวกลม ส่วนโน้ตเข็บบทหนึ่งชั้นประจุดจะมีค่าเท่ากับเข็บบทหนึ่งชั้นบวกเข็บบทสองชั้น โดยการประจุดนั้นอาจทำได้มากกว่า 1 จุด โดยแต่ละจุดนั้นมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของจุดก่อนหน้านั้น เช่น โน้ตตัวกลมประจุด 3 จุด มีค่าเท่ากับโน้ตตัวกลมบวกโน้ตตัวขาว (ค่าของจุดที่ 1) บวกกับโน้ตตัวดำ (ค่าของจุดที่ 2) และบวกโน้ตเข็บบทหนึ่งชั้น (ค่าของจุดที่ 3) ดังภาพที่ 2.12

การประจุด

49 Cm C7 F Gm Eb/G D/F#

ภาพที่ 2.12 การประจุด

6.2) การใช้เครื่องหมายโยงเสียง ซึ่งลักษณะของเครื่องหมายจะเป็นเส้นโค้งที่ลากเชื่อมระหว่างตัวโน้ต 2 ตัวที่มีระดับเสียงเดียวกัน โน้ตที่ถูกโยงเสียงจะเล่นครั้งเดียว คือ เฉพาะที่โน้ตตัวแรกเท่านั้น และจะถูกลากเสียงไปจนถึงสิ้นสุดค่าของโน้ตตัวสุดท้ายที่เครื่องหมายโยงเสียงลากไปถึง เครื่องหมายโยงเสียงมักใช้ในกรณีที่มีโน้ตตัวเดียวกันมีเสียงยาวข้ามห้องเพลงหรือข้ามหน่วยจังหวะ ซึ่งไม่สามารถแสดงค่าโน้ตด้วยโน้ตเพียงตัวเดียวได้ ดังภาพที่ 2.13

เครื่องหมายโยงเสียง

49 Cm C7 F Gm Eb/G D/F#

ภาพที่ 2.13 เครื่องหมายโยงเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3) การใช้สัญลักษณ์เฟอร์มาตา ซึ่งลักษณะของสัญลักษณ์จะเป็นเส้นโค้งครึ่งวงกลมอยู่เหนือตัวโน้ตหรือตัวหยุด เฟอร์มาตาจะทำให้ตัวโน้ตหรือตัวหยุดมีค่านานกว่าค่าที่แท้จริง แต่จะมากหรือน้อยนั้นไม่สามารถกำหนดได้แน่นอน ขึ้นอยู่กับผู้บรรเลงเพลงจะเห็นสมควร สัญลักษณ์นี้มักพบบนโน้ตตัวสุดท้ายของเพลงหรือท่อนเพลง ดังภาพที่ 2.14

ภาพที่ 2.14 การใช้สัญลักษณ์เฟอร์มาตา
ที่มา : บุญวิษณุ สัมมนา (2557)

2.1.2 ระดับเสียง

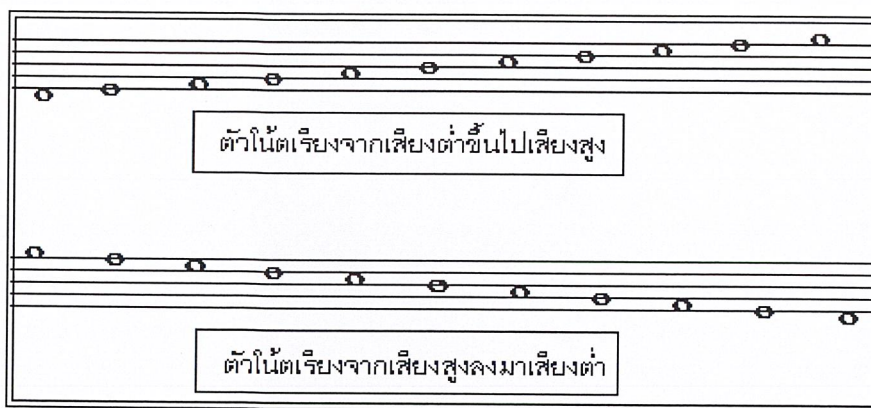
จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555) กล่าวถึง ระดับเสียง (Pitch) คือ คำศัพท์ทางดนตรี ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Pitch” หมายถึงคลื่นความถี่ของโน้ตดนตรี สามารถวัดได้เป็นรอบต่อวินาที มีทั้งระดับเสียงสูงและต่ำ ระดับเสียงสูงจะปรากฏอยู่ทางด้านขวาของลิมนิ้วเปียโน ระดับเสียงต่ำอยู่ทางด้านซ้ายของลิมนิ้วเปียโน ดังภาพที่ 2.15

ภาพที่ 2.15 ระดับเสียง
ที่มา : จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

ธนโชติ เกื้อเสนาะ (2556) กล่าวถึง ระยะเวลาช่วงโน้ตเสียงสูงกับโน้ตเสียงต่ำเรียกว่า ช่วงเสียง (Pitch range) คำศัพท์ “ช่วงเสียง” โดยปกติจะใช้อธิบายถึงระดับเสียงการขับร้องเพลงของคน 4 ระดับ คือ เสียงโซปราโน (Soprano) เป็นเสียงสูงของผู้หญิง อัลโต (Alto) เป็นเสียงต่ำของผู้หญิง เทเนอร์ (Tenor) คือเสียงสูงของผู้ชาย และเบส (bass) คือเสียงต่ำของผู้ชาย สามารถเขียนในบรรทัด 5 เส้นได้ ดังภาพที่ 2.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

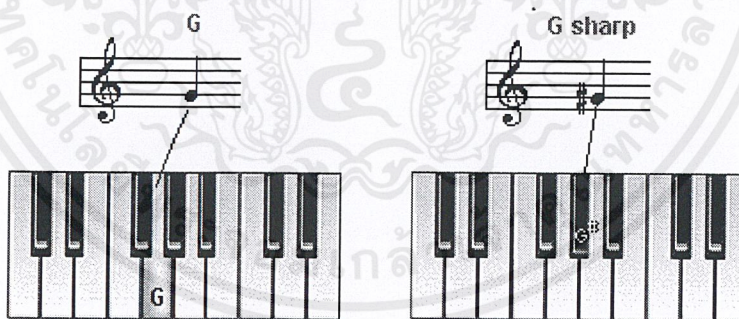

ภาพที่ 2.16 การไล่ระดับเสียง

ที่มา : ธนโชติ เกื้อเสนาะ (2556)

จากข้างต้นที่กล่าวมาเป็นส่วนที่เกี่ยวกับตัวโน้ต ลักษณะตัวโน้ต และตำแหน่งที่อยู่ของตัวโน้ตเท่านั้น ซึ่งยังไม่เพียงพอที่เราจะระบุได้ว่าโน้ตตัวนั้น ๆ มีระดับเสียงชื่อว่าอะไร มีความสูงต่ำระดับใด จึงได้มีการกำหนดเครื่องหมายแปลงเสียงขึ้นเพื่อให้สามารถทราบระดับเสียงของตัวโน้ตนั้น ๆ โดยจะเขียนกำกับหน้าตัวโน้ตหรือหลังลูกศรประจำหลัก ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับวิธีเขียนของแต่ละระดับเสียง ประกอบด้วย 5 ชนิดคือ

1) เครื่องหมายชาร์ป (Sharp) มีไว้สำหรับแปลงเสียงของตัวโน้ตให้มีระดับเสียงสูงขึ้น $\frac{1}{2}$ เสียง (semitone) เช่นดังภาพที่ 2.17

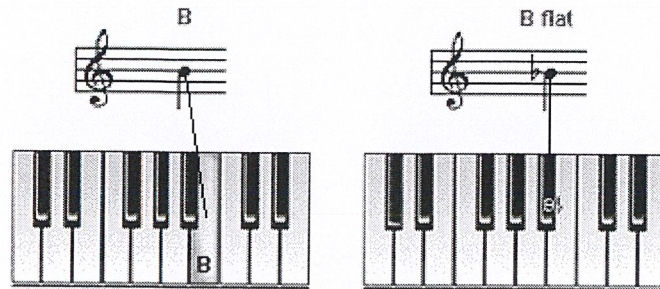

ภาพที่ 2.17 เครื่องหมายชาร์ป

ที่มา : ธนโชติ เกื้อเสนาะ (2556)

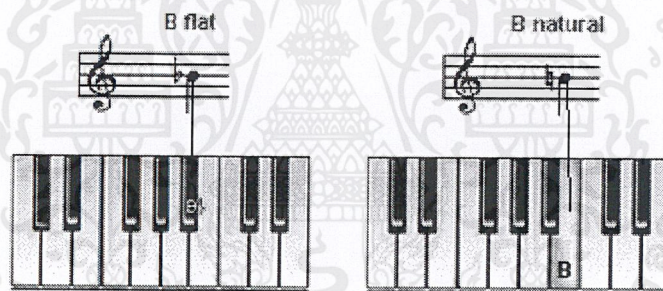
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) เครื่องหมายแฟล็ต (Flat) มีไว้สำหรับแปลงเสียงของตัวโน้ตให้มีระดับเสียงต่ำหรือลดลง $\frac{1}{2}$ เสียง (semitone) ดังภาพที่ 2.18

ภาพที่ 2.18 เครื่องหมายแฟล็ต
ที่มา : ธนโชติ เกื้อเสนาะ (2556)

3) เครื่องหมายเนเจอร์ล (Natural) ไว้สำหรับแปลงเสียงของตัวโน้ตที่มีระดับสูงขึ้นหรือต่ำลง $\frac{1}{2}$ เสียง (semitone) ให้กลับมาเป็นเสียงปกติ ดังภาพที่ 2.19

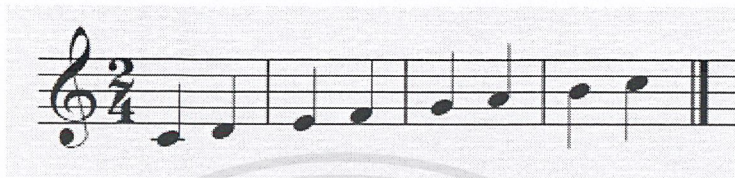

ภาพที่ 2.19 เครื่องหมายเนเจอร์ล
ที่มา : ธนโชติ เกื้อเสนาะ (2556)

4) เครื่องหมายดับเบิลชาร์ป (double sharp) มีไว้สำหรับแปลงเสียงของตัวโน้ตให้มีระดับเสียงสูงขึ้นสองครึ่งเสียง หรือ 1 เสียงเต็ม (tone) ดังภาพที่ 2.20

โดยพื้นฐานแล้วบันไดเสียงที่นิยมใช้ทั่วไปได้แก่

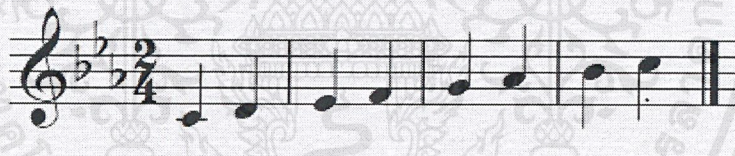
1) บันไดเสียงเมเจอร์ ประกอบขึ้นด้วยโน้ตดนตรี 8 ตัวโน้ต นำมาเรียงลำดับชั้นตามตัวอักษรในระยษะขั้นคู่ 8 โดยไม่ซ้ำตัวอักษร (ขั้นที่ 1 และ 8 โน้ตชื่อเดียวกัน แต่คนละระดับเสียง) และไม่ข้ามขั้น การจัดเรียงลำดับเสียงมีทั้งระยะเต็มขั้น (Whole Step) ห่างกัน 1 เสียง และระยะครึ่งขั้น (Half Step) ห่างกันครึ่งเสียง ซึ่งมีทั้งหมด 15 บันไดเสียง ทั้งนี้บันไดเสียงเมเจอร์สามารถเขียนบนบรรทัด 5 เส้นในกุญแจเสียง C Major ได้ดังภาพที่ 2.23

C D E F G A B C

ภาพที่ 2.23 บันไดเสียงเมเจอร์

2) บันไดเสียงไมเนอร์ ประกอบขึ้นด้วยโน้ตดนตรี 8 ตัวโน้ต นำมาเรียงลำดับชั้นตามตัวอักษรในระยษะขั้นคู่ 8 มีระยะห่าง 1 เสียงเต็ม และระยะห่าง 1/2 เสียง ตามโครงสร้างดังภาพที่ 2.24

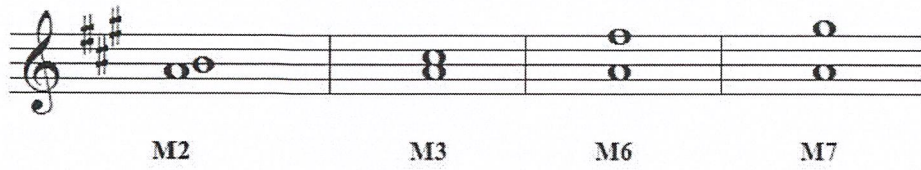
C D E F G A B C

ภาพที่ 2.24 บันไดเสียงไมเนอร์

2.1.4 ขั้นคู่เสียง

จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555) กล่าวถึง ระยะห่างระหว่างโน้ต 2 ตัว ที่สร้างความไพเราะ ให้กับบทเพลง เพิ่มมิติให้กับบทเพลงมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยขั้นคู่เสียงสามารถแบ่งชนิดได้ดังนี้

1) ขั้นคู่เมเจอร์ (Major – ตัวย่อ M) ขั้นคู่เสียงเมเจอร์เกิดขึ้นได้กับระยะขั้นคู่ 2(second), 3(third), 6(sixth) และ 7(seventh) ระยะขั้นคู่เพอร์เฟกต์เกิดขึ้นจากโครงสร้างเสียงในบันไดเสียงเมเจอร์ เมื่อโน้ตตัวล่างคือตัวโทนิค (โน้ตขั้นที่ 1) ดังภาพที่ 2.25

ภาพที่ 2.25 ชั้นคู่เมเจอร์
ที่มา : จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

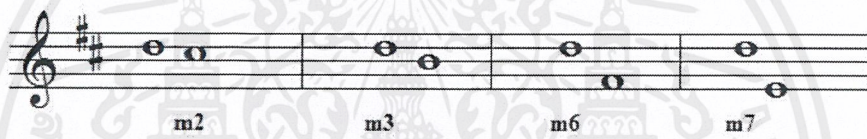
M2 หมายถึง คู่ 2 เมเจอร์ ห่างกัน 2 ชั้นบันไดเสียง

M3 หมายถึง คู่ 3 เมเจอร์ ห่างกัน 3 ชั้นบันไดเสียง

M6 หมายถึง คู่ 6 เมเจอร์ ห่างกัน 6 ชั้นบันไดเสียง

M7 หมายถึง คู่ 7 เมเจอร์ ห่างกัน 7 ชั้นบันไดเสียง

2) ชั้นคู่ไมเนอร์ (Minor – ตัวย่อ m) เกิดจากการลดระยะห่างของชั้นคู่เสียงเมเจอร์ให้แคบ ลงมาอีกครั้งเสียง ซึ่งการเพิ่มหรือลดระยะห่างนี้เรียกว่า ระยะครึ่งเสียงโครมาติก (Chromatic semitone) จะทำให้ชื่อชนิดชั้นคู่เสียงเปลี่ยนไป ดังภาพที่ 2.26

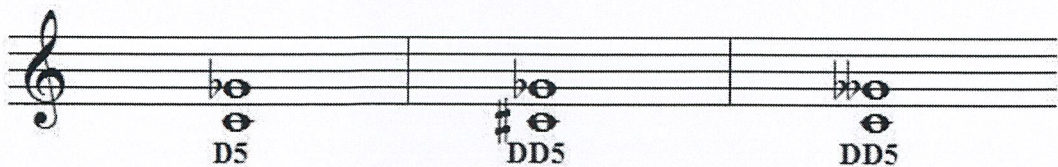
ภาพที่ 2.26 ชั้นคู่ไมเนอร์
ที่มา : จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

m2 หมายถึง คู่ 2 เมเจอร์ ห่างกัน 2 ชั้นบันไดเสียง

m3 หมายถึง คู่ 3 เมเจอร์ ห่างกัน 3 ชั้นบันไดเสียง

m6 หมายถึง คู่ 6 เมเจอร์ ห่างกัน 6 ชั้นบันไดเสียง

3) ชั้นคู่ดิมินิชท์ (Diminished – ตัวย่อ d) ได้จากการลดระยะห่างของชั้นคู่เพอร์เฟคและชั้นคู่ไมเนอร์ ให้แคบลงครึ่งเสียง ถือเป็นชั้นคู่เสียงที่ให้ความรู้สึกขัดขืน กระจ่างประหลาด ดังภาพที่ 2.27

ภาพที่ 2.27 ชั้นคู่ดิมินิชท์
ที่มา : จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

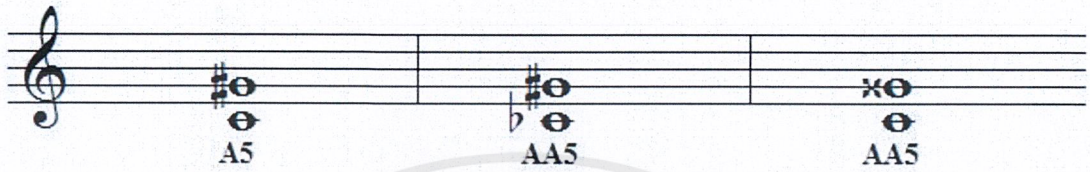
D2 หมายถึง คู่ 2 เมเจอร์ ห่างกัน 2 ชั้นบันไดเสียง

D3 หมายถึง คู่ 3 เมเจอร์ ห่างกัน 3 ชั้นบันไดเสียง

D6 หมายถึง คู่ 6 เมเจอร์ ห่างกัน 6 ชั้นบันไดเสียง

D7 หมายถึง คู่ 7 เมเจอร์ ห่างกัน 7 ชั้นบันไดเสียง

4) ชั้นคู่ออกเมเนเทด (Augmented – ตัวย่อ A) ได้จากการเพิ่มระยะห่างของชั้นคู่เสียงเพอร์เฟคและเมเจอร์ ดังภาพที่ 2.28

ภาพที่ 2.28 ชั้นคู่ออกเมเนเทด
ที่มา : จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

A2 หมายถึง คู่ 2 เมเจอร์ ห่างกัน 2 ชั้นบันไดเสียง

A3 หมายถึง คู่ 3 เมเจอร์ ห่างกัน 3 ชั้นบันไดเสียง

A6 หมายถึง คู่ 6 เมเจอร์ ห่างกัน 6 ชั้นบันไดเสียง

A7 หมายถึง คู่ 7 เมเจอร์ ห่างกัน 7 ชั้นบันไดเสียง

2.1.5 คอร์ด

สุธิญญ์ เอี่ยมแสงจันทร์ (2537) กล่าวถึง กลุ่มของเสียงตั้งแต่ 3 เสียงขึ้นไป ที่จัดเรียงกันตามแนวตั้ง เราจะใช้คอร์ดในการบรรเลงประกอบทำนองหลักในลักษณะของการประสานเสียงอย่างที่กล่าวไว้ตอนต้น และการประสานเสียงคือ เรื่องของการสร้างคอร์ดหลักการในการสร้างคอร์ดที่เป็นขั้นพื้นฐานที่ควรทราบและทำความเข้าใจมี ดังภาพที่ 2.29

ทำนองเพลง

คอร์ด

March $\text{♩} = 90$

เรียนเรียงเสียงประสาน กนการณ ณ วรณา

SOPRANO

ALTO

TENOR

BASS

B \flat F/A Gm/B \flat E \flat E \flat /G F B \flat B \flat /D E \flat

ภาพที่ 2.29 คอร์ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) คอร์ดเสียงตรัยแอด (Triad) เป็นหลักในการสร้างคอร์ดง่ายที่สุด กล่าวคือ สร้างคอร์ดจากเสียงหลัก โดยเติมเสียงตำแหน่งที่ 3 และตำแหน่งที่ 5 จากเสียงหลักลงไป เช่น เสียงหลัก คือ ซอล ดังนั้นคอร์ด C จะประกอบด้วยโน้ต C-E-G หรือ เสียง โด - เร - มี และหลักในการสร้างคอร์ด 3 เสียง จะยึดหลักดังกล่าวข้างต้นดังภาพที่ 2.30

ภาพที่ 2.30 คอร์ดเสียงตรัยแอด

2) คอร์ด 4 เสียง (Seventh chord) ได้แก่คอร์ด 3 เสียงที่เติมตำแหน่งที่ 7 จากเสียงหลักลงไปเช่น เสียงหลัก คือ ตัวซอล (G) ตำแหน่งที่ 3 คือ ที (B) ตำแหน่งที่ 5 คือ เร (D) ตำแหน่งที่ 7 คือ ฟา (F) ดังนั้นคอร์ดจะประกอบด้วย G -B -D-F หรือ มีเสียง ซอล - ที - เร - ฟา ซึ่งประกอบด้วยคอร์ด 4 ตัว เป็นคอร์ด 4 เสียงดังกล่าว และคอร์ด 4 เสียงจะสร้างโดยยึดหลักเกณฑ์นี้เสมอ ดังภาพประกอบ 2.31

ภาพที่ 2.31 คอร์ด 4 เสียง

3) คอร์ด 5 เสียง (Ninth chords) ได้แก่คอร์ดที่ประกอบด้วยคอร์ด 4 เสียงและเติมเสียงโน้ตตำแหน่งที่ 9 ลงไป (1 - 3 - 5 - 7) เช่น คอร์ด G7 ถ้าเราเติมโน้ตตำแหน่งที่ 9 คือ ลา (A) ลงก็จะเป็นคอร์ด G9 ซึ่งประกอบด้วยโน้ต G - B-F- A หรือเสียง ซอล-ที-เร-ฟา-ลา เป็นคอร์ด 5 เสียงดังกล่าว และคอร์ด 5 เสียง จะสร้าง โดยยึดหลักเกณฑ์นี้เสมอ ดังภาพประกอบ 2.32

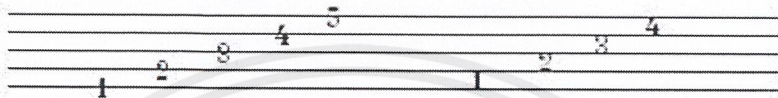

ภาพที่ 2.32 คอร์ด 5 เสียง

2.1.6) การบันทึกโน้ต

ธนโชติ เกื้อเสนาะ (2556) กล่าวถึง การบันทึกโน้ตเพลงลงบนบรรทัด 5 เส้น เพื่อให้ให้นักดนตรีสามารถดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการร้องเพลงหรือบรรเลงได้ ซึ่งมีองค์ประกอบในการบันทึกดังนี้

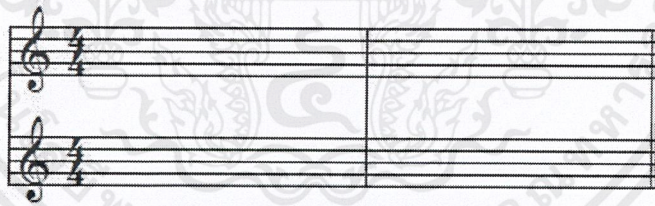
1) บรรทัด 5 เส้น ประกอบด้วยเส้นตรง (lines) จำนวน 5 เส้นลากขนานกันไปในแนวนอน มีช่องว่าง (spaces) ระหว่างเส้นจำนวน 4 ช่องที่มีระยะห่างเท่ากันโดยตลอด บรรทัด 5 เส้นมีไว้สำหรับบันทึกตัวโน้ต ตัวหยุดและสัญลักษณ์อื่น ๆ ทางดนตรี เส้นและช่องของบรรทัด 5 เส้นเรียกโดยเรียงลำดับจากล่างขึ้นบน ดังภาพที่ 2.33

ภาพที่ 2.33 ตัวอย่างบรรทัด 5 เส้น

ที่มา : จีรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

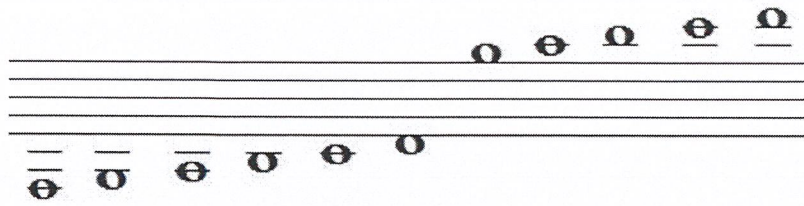
2) เส้นกันห้อง บรรทัด 5 เส้น 1 ชุด ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Staff (เอกพจน์) บรรทัด 5 เส้นที่มีมากกว่า 1 ชุดเรียงต่อกันจะเรียกว่า Staves (พหูพจน์) โดยปกติจะเชื่อมต่อกันด้วย วงเล็บแบบ brace หรือวงเล็บแบบ bracket และเส้นกันห้อง (barlines) ตัวอย่าง Staves ที่เชื่อมต่อกับเส้นกันห้อง ดังภาพที่ 2.34

ภาพที่ 2.34 Staves ที่เชื่อมต่อกับเส้นกันห้อง

ที่มา : จีรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

3) เส้นน้อย คือเส้นขนาดสั้น ที่ลากขนานกับบรรทัด 5 เส้นมีไว้สำหรับบันทึกตัวโน้ตที่มีระดับเสียงสูงกว่าหรือต่ำกว่าบรรทัด 5 เส้น เส้นน้อยจะบันทึกไว้เฉพาะตัวโน้ตที่ต้องการใช้เท่านั้น ระยะห่างระหว่างเส้นและช่องของเส้นน้อยจะใช้มาตราส่วนเดียวกันกับบรรทัด 5 เส้นที่กำกับอยู่ ดังภาพที่ 2.35

ภาพที่ 2.35 เส้นน้อย

ที่มา : จิรวัดน์ โคตรสมบัติ (2555)

4) เครื่องหมายแปลงเสียง เครื่องหมายแปลงเสียง เป็นสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ใช้บันทึกเพื่อให้ระดับเสียงของโน้ตตัวนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากระดับเสียงเดิม เครื่องหมายแปลงเสียงมีอยู่ 5 ชนิดได้แก่

- 4.1) แฟล็ต \flat เปลี่ยนระดับเสียงให้ต่ำลง 1/2 ชั้น
- 4.2) ชาร์ป \sharp เปลี่ยนระดับเสียงให้สูงขึ้น 1/2 ชั้น
- 4.3) ดับเบิลชาร์ป \times เปลี่ยนระดับเสียงให้สูงขึ้น 1 ชั้น
- 4.4) ดับเบิลแฟล็ต $\flat\flat$ เปลี่ยนระดับเสียงให้ต่ำลง 1 ชั้น
- 4.5) เนเจอร์ล \natural กำหนดให้ตัวโน้ตกลับสู่ระดับเสียงปกติ

5) กุญแจเสียงประจำหลัก

ครูเปียโน (2539) กล่าวถึง สัญลักษณ์ทางดนตรีที่บันทึกไว้ตอนต้นของบรรทัด 5 เส้นแต่ละบรรทัด กุญแจมีหน้าที่กำหนดระดับเสียงบนบรรทัด 5 เส้น ให้เป็นไปตามชนิดของกุญแจนั้น ๆ กุญแจมีหลายชนิด แต่ละชนิดมีรูปร่างแตกต่างกัน ดังนี้

5.1) กุญแจซอล จะใช้กับเครื่องดนตรีที่มีเสียงสูงๆ เช่น Flute, Oboe, Clarinet, Violin, Trunpet และ Horn ในเพลงขับร้องประสานเสียง กุญแจซอลก็จะถูกนำมาใช้กับแนว Soprano และ Alto เช่นเดียวกัน การเขียนกุญแจซอลนั้น ต้องเขียนให้ถูกต้องตำแหน่ง โดยให้หางโค้งๆ ที่ขีดเป็นวงอยู่ตรงกลาง อยู่ในตำแหน่งเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น เสมอ ดังภาพที่ 2.36

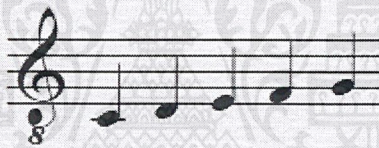
ภาพที่ 2.36 กุญแจซอล

5.2) กุญแจฟา เป็นกุญแจประจำหลักที่ใช้สำหรับเครื่องดนตรีเสียงต่ำ กุญแจฟาจะใช้กับเครื่องดนตรีที่มีเสียงต่ำๆ เช่น Tuba, Trombone, Bassoon, Cello และ Double Bass และใช้สำหรับเสียง Bass ของคณะนักร้องประสานเสียงหัวของกุญแจฟา จะต้องอยู่บนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้นเสมอ ดังภาพที่ 2.37

ภาพที่ 2.37 กุญแจฟา

5.3) กุญแจซอลเทเนอร์ เป็นกุญแจประจำหลักที่ใช้สำหรับเสียงร้องแนว Tenor และ Lead Guitar ลักษณะเหมือนกับกุญแจซอลทุกประการ เว้นแต่เพียงจะมีเลข 8 ตัวเล็กๆ อยู่ข้างใต้ด้วย เพื่อแสดงว่า จะต้องเล่นต่ำกว่าโน้ตที่เห็นลงไป 1 ช่วงคู่ 8 (Octave) มักใช้บันทึกโน้ตสำหรับแนวขับร้อง Tenor และสำหรับ Lead Guitar ดังภาพที่ 2.38

ภาพที่ 2.38 กุญแจซอลเทเนอร์

5.4) กุญแจโด มักเขียนบนบรรทัด 5 เส้นอยู่ 2 แบบ ถ้าเขียนให้หัวของมันคาบเส้นที่ 3 ของบรรทัด 5 เส้น เราจะเรียกว่า กุญแจโดอัลโต มักใช้กับเครื่องดนตรี Viola C Alto Clef แต่ถ้าเขียนให้หัวของมันคาบเส้นที่ 4 แทน เราจะเรียกมันว่า กุญแจโดเทเนอร์ มักใช้เมื่อเครื่องดนตรีเสียงต่ำ พยายามเล่นโน้ตเสียงสูงๆ ของมัน เช่น ช่วงเสียงสูงๆ ของ Cello, Trombone, Bassoon และ Double Bass ดังภาพที่ 2.39 และ ภาพที่ 2.40

ภาพที่ 2.39 กุญแจโดอัลโต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.40 กุญแจโดเทเนอร์

2.2 ความรู้พื้นฐานของการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว

2.2.1 การเรียบเรียงเสียงประสาน คือ การปรับแต่งเสียงดนตรี และเสียงนักร้อง ให้ออกมาผสมผสานกลมกลืนกันอย่างไพเราะ ผู้ที่จะเรียบเรียงเสียงประสานได้นั้น ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านดนตรีเป็นอย่างดี ผู้เรียบเรียงเสียงประสานจะทำหน้าที่เรียบเรียงดนตรี โดยนำทำนองเพลง (melody) จากผู้ประพันธ์ทำนอง ไปเรียบเรียงให้นักดนตรีเล่น เพื่อประกอบการขับร้อง เพลงที่ได้รับความนิยมมักจะเป็นเพลงที่มีการเรียบเรียงเสียงประสาน ของเครื่องดนตรี ที่เหมาะสม กลมกลืน และช่วยสร้างความไพเราะให้กับบทเพลง ผู้เรียบเรียงเสียงประสานจึงต้องมีความรู้ความชำนาญ ในเครื่องดนตรีทุกชนิด เพื่อที่จะนำคุณสมบัติของเสียงที่เกิดขึ้น เข้ามาผสมผสานกันได้อย่างลงตัว (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2551)

2.2.2 เสียงประสาน 4 แนว คือ เสียงประสาน (Harmony) คือ การขับร้องที่ต้องมีแนวทำนองเพลงที่แตกต่างกัน 4 ทำนอง โดยทำนองหลัก 1 ทำนอง ส่วนอีก 3 ทำนอง เป็นทำนองประสานร้องไปพร้อม ๆ กันหลายคนทำนองเพลงแต่ละแนวที่ใช้ขับร้องต้องประสานสอดคล้องกันและกัน ตามแนวสูงต่ำที่กำหนด โดยยึดทำนองหนึ่งเป็นหลัก การขับร้องประสานเสียงอาจขับร้องแนวละคนหรือหลายคนก็ได้ เรียกว่า “คอรัส” (Chorus) ส่วนนักร้องประจำโบสถ์ เรียกว่า “ไครร์” (Choir) หมู่ขับร้องประสานเสียงประกอบด้วยชายล้วนหญิงล้วนหรือทั้งชายหญิงก็ได้ (ศรินทร์ จินตนะเสรี, 2557)

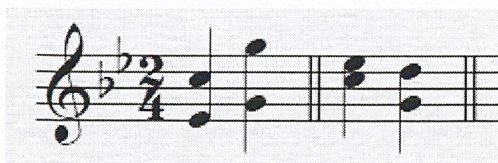
2.2.3 การวางคอร์ด เป็นการเลือกใช้คอร์ดสำหรับทำนองที่กำหนดให้ซึ่งมักปรากฏอยู่ในแนวโซปราโน เมื่อเลือกคอร์ดที่เหมาะสมได้แล้วจึงเขียนแนวประสานให้ครบ 4 แนว การวางคอร์ดเป็นขั้นตอน ที่สำคัญในการเขียนเสียงประสาน 4 แนว (ณัชชา พันธเจริญ, 2551 : 215)

2.2.4 การวางแนวเสียง คือ การบันทึกโน้ตลงบนบรรทัด 5 เส้นตามแนวเสียงที่ผู้เรียบเรียงกำหนด ซึ่งมีทั้งหมด 4 เสียง คือ เสียงโซปราโน เสียงอัลโต เสียงเทเนอร์ และเสียงเบส เช่น กรณีที่ผู้เรียบเรียงต้องการเรียบเรียงบทเพลงที่มี 2 เสียง ซึ่งเรียกว่า ‘ชั้นคู่’ คือการบันทึกโน้ต 2 แนวที่สอดคล้องกันลงบนบรรทัด 5 เส้น โดยมีระยะห่าง 2 คู่เสียง มีทำนองหลักเป็นจุดยืนคือแนวโซปราโน และอีก 1 แนว สามารถเลือกได้อิสระ ซึ่งจะต้องอยู่ในเงื่อนไขของการกำหนดชั้นคู่เสียงเสียงร้องก็จะออกมาในลักษณะ เสียงประสาน 2 แนว หรือผู้ศึกษาต้องการเรียบเรียงทั้งหมด 4 เสียงก็สามารถบันทึกโน้ต โดยใช้ทำนองหลัก คือ แนวโซปราโน และอีก 3 แนว เป็นคอร์ดประสานเสียงคือแนวอัลโต แนวเทเนอร์ และแนวเบส จึงจะเรียกว่า การประสานเสียง 4 แนว

2.2.5 การเคลื่อนทำนองระหว่างแนว เมื่อเกิดทำนองขึ้นพร้อมกันมากกว่า 1 แนว ย่อมมีความสัมพันธ์ระหว่างแนวทำนองในแง่มุมที่น่าสนใจเกิดขึ้นด้วย ลักษณะของการเคลื่อนทำนองไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งซึ่งอาจเป็นไปได้ในทิศทางที่เหมือนกัน คล้ายกัน หรือต่างกัน เป็นสิ่งที่ต้องการ

คำนึงถึงในเบื้องต้นเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวทำนอง ในการเขียนเสียงประสาน 4 แนวต้องระมัดระวังให้การเคลื่อนทำนองระหว่างแนวเป็นไปอย่างเหมาะสมตามวิถีของเสียงดนตรีตะวันตกสามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้ (ณัชชา พันธเจริญ, 2551 : 31)

1) การเคลื่อนทำนองแบบเหมือน เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวทำนองที่เคลื่อนที่ไปในทิศทางเดียวกัน จะทำให้ทำนองมีความมั่นคงของเสียงโดยชั่วขณะ ดังภาพที่ 2.41

ภาพที่ 2.41 การเคลื่อนทำนองแบบเหมือน

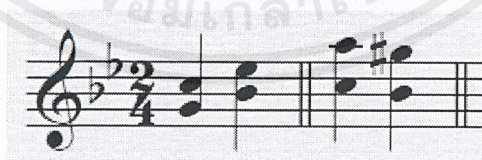
2) การเคลื่อนทำนองแบบขนาน เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทำนองสองแนวที่เคลื่อนไปไปในทิศทางเดียวกัน เคลื่อนในทิศทางเหมือนกัน ซึ่งระยะระหว่างขั้นคู่ต้องเท่ากันด้วย เช่น ระยะคู่ 3 เหมือนกัน หรือ ระยะ คู่ 5 เหมือนกัน ทั้งนี้การเคลื่อนทำนองแบบขนานจะไม่คำนึงถึงชนิดขั้นคู่ว่าเป็นเมเจอร์หรือไมเนอร์ ซึ่งการเคลื่อนทำนองแบบขนานมี 2 แบบ ดังนี้

2.1) แบบขนานไม่เท่า

ภาพที่ 2.42 แบบขนานไม่เท่า

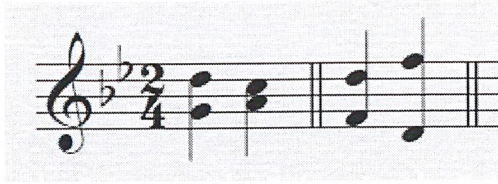
2.2) แบบขนานเท่า

ภาพที่ 2.43 แบบขนานเท่า

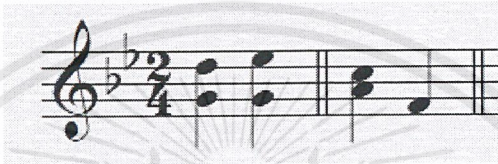
3) การเคลื่อนทำนองแบบสวนทาง เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทำนองสองแนวที่เคลื่อนไปไปในทิศทางตรงข้าม คือ แนวหนึ่งเคลื่อนในทิศทางขึ้น ส่วนอีกแนวหนึ่งเคลื่อนในทิศทางลง การเคลื่อนทำนองแบบสวนทางให้เสียงแน่นและมั่นคงกว่าการเคลื่อนทำนองแบบเหมือน ในเพลงที่ดีจะมีการเคลื่อนทำนองแบบสวนทางมากกว่าแบบอื่นๆ ดังภาพที่ 2.4.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.44 การเคลื่อนทำนองแบบสวนทาง

4) การเคลื่อนทำนองแบบเฉียง เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทำนองสองแนวที่มีความเคลื่อนไหวต่างกัน กล่าวคือ แนวหนึ่งไม่เคลื่อนที่ ส่วนอีกแนวหนึ่งเคลื่อนที่ แนวที่เคลื่อนที่อาจเคลื่อนที่ลงหรือขึ้นก็ได้ ดังภาพที่ 2.45

ภาพที่ 2.45 การเคลื่อนทำนองแบบเฉียง

2.2.6 การดำเนินคอร์ด คือ การขยับจากคอร์ดหนึ่งไปยังคอร์ดต่อไป การดำเนินคอร์ดที่ดีต้องได้เสียงการขับเคลื่อนของเสียงประสานอย่างเหมาะสม ความเข้าใจเรื่องการดำเนินคอร์ดเป็นประสบการณ์สะสมทั้งด้านทฤษฎีและการฝึกฟังเสียง เมื่อได้ย่นการดำเนินคอร์ดในลักษณะต่างๆ ก็จะทำให้สามารถจัดวางคอร์ดที่ดีในการประสานเสียงต่อไปได้ ซึ่งการดำเนินคอร์ดนั้นมีหลายปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงประกอบด้วย (ฉวีชา พันธเจริญ, 2551 : 176)

1) จังหวะคอร์ด คือ ความถี่ของเปลี่ยนคอร์ด ถ้ามีการเปลี่ยนคอร์ดทุกจังหวะถือว่ามีจังหวะคอร์ดถี่ แต่ถ้ามีการเปลี่ยนคอร์ดนานๆ ครั้ง เช่น เปลี่ยนคอร์ดทุกห้องหรือเปลี่ยนคอร์ดทุก 2-3 ห้อง จะถือว่ามีจังหวะคอร์ดห่าง จังหวะคอร์ดอาจบอกกระบวนการของบทเพลงได้ เช่น บทเพลงของบาคจะมีจังหวะคอร์ดถี่กว่า

2) น้ำหนักคอร์ด น้ำหนักที่มั่นคงของคอร์ดหรือน้ำหนักที่อ่อนแอของคอร์ด คอร์ดแต่ละคอร์ดมีน้ำหนักไม่เท่ากัน คอร์ดที่มีน้ำหนักมากกว่าจะเป็นคอร์ดหลักที่มีความสำคัญมากกว่า เมื่อนำคอร์ดที่มีน้ำหนักต่างกันมาใช้ผสมผสานกันอย่างมีเหตุผลในตำแหน่งที่เหมาะสมจะทำให้การดำเนินคอร์ดเป็นไปได้อย่างดี

3) คอร์ดแทน คอร์ดที่สามารถใช้แทนกันได้ โดยคอร์ดแทนจะเป็นคอร์ดที่มีน้ำหนักน้อยกว่า คอร์ดแทนก็คือคอร์ดรองที่ใช้แทนคอร์ดหลัก แม้ว่าผลของการใช้คอร์ดจะให้เสียงที่แตกต่างออกไปบ้าง แต่การใช้คอร์ดแทนจะมีเหตุผลรองรับเสมอ ซึ่งคอร์ดแทนนั้นสามารถเข้ากับโน้ตที่กำหนดทำนองอื่นๆ ได้โดยมีลักษณะ คือ คอร์ดแทนใช้ในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนน้ำหนักคอร์ด โดยคอร์ดแทนไม่จำเป็นต้องเป็นคอร์ดชนิดเดียวกัน

4) คอร์ดประดับ คือ คอร์ดที่มีความเชื่อมโยงกับโน้ตนอกคอร์ดประเภทโน้ตเคียง คือ การใช้คอร์ดที่น้ำหนักเป็นระยะเวลานานกว่าคอร์ดข้างเคียง การใช้คอร์ดที่มีน้ำหนักเป็นระยะเวลานานกว่าคอร์ดข้างเคียงอื่นๆ มักถูกประดับชั่วคราวด้วยคอร์ดประดับ ซึ่งจะทำให้ความซ้ำซากของเสียงประสานที่กำลังเกิดขึ้นนั้นลดลง

5) ทางเดินคอร์ด คือ การเรียงลำดับคอร์ดและคู่เสียงให้เป็นไปในทางเดินที่เหมาะสมกับทำนองเพลงที่กำหนด ทั้งนี้ทางเดินคอร์ดมีหลายแบบ ขึ้นอยู่กับผู้ประพันธ์ทำนองจะกำหนดทิศทาง ดังตัวอย่างทางเดินคอร์ดในตารางที่ 2.5 (สุธีญญ์ เอี่ยมแสงจันทร์, 2537 : 28)

ตารางที่ 2.5 ทางเดินคอร์ดคอร์ด

คอร์ดหน้า	ปกติตามด้วยคอร์ด	บางครั้งตามด้วยคอร์ด	น้อยครั้งตามด้วยคอร์ด
I	IV , V	VI	II , III
II	V	IV , VI	I , III
III	VI	IV	I , II , V
IV	V	I , III	II , VI
V	I	IV , VI	II , III
VI	II , V	III , IV	I
VII	III	I	-

ที่มา : สุธีญญ์ เอี่ยมแสงจันทร์ (2537)

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อริชัย ตระกูลเดช (2556) ได้ทำวิจัย เรื่อง การแสดงเดี่ยวด้านการอำนวยเพลงสำหรับคณະนักร้องประสานเสียง ; อันโตนิโอ วิวาลดี โวลฟกัง อมาเดอุส โมซาร์ท เดวิด แบลคเวล โรเบิร์ต เดอคอร์มิเยร์ และโกวล์ กุลวัฒน์โนทัย โดยผู้วิจัยได้มีความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์บทเพลงขับร้องประสานเสียงในยุคบาโรค คลาสสิกที่มีโครงสร้างขนาดใหญ่ บทเพลงศาสนาของคนผิวดำ และบทเพลงคติชนวิทยา โดยเน้นไปที่ผลงานของโกวล์ กุลวัฒน์โนทัย
- 2) เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการอำนวยเพลงสำหรับนักร้องประสานเสียงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 3) เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการฝึกซ้อมคณະนักร้องประสานเสียงให้ร้องเพลงได้มีประสิทธิภาพและตรงตามที่ทำนองเพลงต้องการมากขึ้น
- 4) เพื่อฝึกการจัดการแสดงด้านการขับร้องประสานเสียง
- 5) เพื่อเผยแพร่ผลงานการแสดงขับร้องประสานเสียงให้กับนักเรียน นิสิตนักศึกษา
- 6) เพื่อจัดทำรูปเล่มและใช้เป็นผลงานทางวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษามีบทสรุปว่า สารพันธุกรรมนี้เป็นเหมือนบันทึกกิจกรรมการทำงานเพื่อเตรียมงานแสดงด้านขับร้องประสานเสียงหนึ่งงาน ที่รวมทั้งงานเบื้องหน้า คือ การฝึกซ้อม การแสดง และงานเบื้องหลัง เช่นการคัดเลือก บทเพลง การวิเคราะห์และตีความเพลงต่างๆ การแก้ไขปัญหา การจัดลำดับการแสดง การติดต่อสถานที่ เป็นต้น เมื่อต้องจัดทำเป็นรูปเล่มแล้ว ก็ทำให้ตัวผู้วิจัยเห็นลำดับขั้นตอนการทำงานของตัวเองมากขึ้น เห็นข้อดี ข้อเสีย ข้อจำกัด และเรื่องต่างๆ ที่ผู้วิจัยต้องเผชิญตลอดการเตรียมงานแสดงครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีประสบการณ์ในด้านฝึกซ้อม การแสดง การจัดการแสดงและการจัดการเรื่องต่างๆ มากขึ้นกว่าแต่ก่อน และนำประสบการณ์ดังกล่าวไปใช้พัฒนาตนเองในงานแสดงครั้งต่อไป

ธนพัฒน์ เกิดผล (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง วิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรตินิยม : วงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตรังสรรค์ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาชีวประวัติและผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของวิจิตร จิตรังสรรค์
- 2) เพื่อวิเคราะห์วิธีเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรตินิยมสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร

จิตรังสรรค์ จำนวน 13 เพลง ผลการวิจัยพบว่า วิจิตร จิตรังสรรค์เกิดเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2499 ภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร เริ่มเล่นดนตรีและสนใจศึกษาการเรียบเรียงเสียงประสาน จึงได้เริ่มฝึกหัดเรียบเรียงเสียงประสานตั้งแต่สมัยเรียนมัธยมศึกษา ที่โรงเรียนมัธยมวัดสุทธิวราราม เมื่อเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมวง Cu Band ในขณะเดียวกันก็ศึกษาวิชาดนตรีเพิ่มขึ้น และได้สร้างสรรคงานเรียบเรียงเสียงประสานเรื่อยมา มาทำงานเริ่มทำงานในวงการดนตรีมาตั้งแต่สมัยเรียนมหาวิทยาลัย เป็นทั้งผู้นำทรานสโพลิชันไนต์ในห้องบันทึกเสียง โปรดิวเซอร์ นักเรียบเรียงเสียงประสาน และนักดนตรี ปัจจุบันวิจิตร จิตรังสรรค์ทำงานเป็นนักเรียบเรียงเสียงประสานเป็นอาชีพหลัก และเป็นอาจารย์พิเศษสอนด้านทฤษฎีดนตรีและการเรียบเรียงเสียงประสานให้กับสถาบันต่างๆ

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า วิจิตร จิตรังสรรค์มีการเรียบเรียงเสียงประสานตามหลักทฤษฎีดนตรีโดยคงไว้ในสิ่งที่ดีอยู่แล้ว และมีการรังสรรค์สิ่งใหม่เพิ่มเติมทำให้เกิดความน่าสนใจ บทเพลงเกียรตินิยมทั้ง 13 เพลง มีเนื้อดนตรีแบบโฮโมโพนีและในบางเพลงมีการแต่งทำนองช่วงนำขึ้นใหม่ การแต่งทำนองสอดประสาน มีการใช้คอร์ดหลายชนิด ทั้งคอร์ดเปิดพื้นฐานในกุญแจเสียงหลักและคอร์ดโครมาติก เคเดนซ์ที่นำมาใช้ ได้แก่ เคเดนซ์ปิดสมบูรณ์เคเดนซ์ปิดแบบไม่สมบูรณ์ เคเดนซ์กึ่งปิด เคเดนซ์ขัด และเคเดนซ์เปิด ด้านสีสันของเสียงมีการกระจายหน้าที่ให้แต่ละแนวเสียงอย่างทั่วถึง มีการสลับการบรรเลงทำนองหลักระหว่างแนวเสียงสูงกับแนวเสียงต่ำ ซึ่งเป็นการแบ่งกลุ่มเสียงที่ครอบคลุมทำให้แต่ละแนวเสียงมีความสำคัญ แม้ว่าจะมีข้อจำกัดด้านรูปแบบที่มีเพียงรูปแบบเดียวกับบทเพลงที่มีลักษณะและอารมณ์ที่หลากหลาย แต่วิจิตร จิตรังสรรค์ก็สามารถจินตนาการออกแบบสีสันของเสียงให้แต่ละบทเพลงได้อย่างเหมาะสมลงตัว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา (Research Methodology)

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบเสียงประสาน บทเพลงเกชตรำพัน ในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว เพื่อเป็นทางเลือกให้กับคณะเทคโนโลยีการเกษตรในใช้ประโยชน์จากบทเพลงที่มีการเรียบเรียงทำนองใหม่ โดยมีการประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน และประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง มีวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง มี 2 กลุ่ม คือ

1) นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 20 คน เพื่อสำรวจความคิดเห็นในการเลือกบทเพลงสำหรับเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว โดยมาจากสาขาวิชานิเทศศาสตร์เกษตร วิทยาศาสตร์การประมง และเกษตรศาสตร์

2) นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 30 คน เพื่อประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกชตรำพัน โดยมาจากสาขาวิชานิเทศศาสตร์ วิทยาศาสตร์การประมง สัตวศาสตร์ และเกษตรศาสตร์

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 บทเพลงเกชตรำพันของนายอนุชา ดุริยมโนรม (ซึ่งได้เรียบเรียงคำร้องและทำนองจากต้นฉบับ นายแผ้วพีชน เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

3.2.1 โปรแกรม Sibelius เวอร์ชัน 8.2

3.2.2 แบบสำรวจความคิดเห็นการเลือกบทเพลงเพื่อนำมาเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว

3.2.3 แบบประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกชตรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ

3.2.4 แบบประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง โดยกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ขั้นตอนการศึกษา

3.3.1 สํารวจความคิดเห็นในการเลือกบทเพลงเพื่อนํามาเรียบเรียงเสียงประสาน

1) สํารวจความคิดเห็นนํักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อทำการเลือกบทเพลงสำหรับเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว จำนวน 20 คน โดยการทํแบบสํารวจนํักศึกษาจาก สาขาวิชา นิเทศศาสตรเกษตร วิทยาศาสตร์การประมง และเกษตรศาสตร

2) สรุปลผลการสํารวจความคิดเห็นในการเลือกบทเพลงเป็นคําร้อยละ โดยให้เลือกทั้งหมด 9 บทเพลง คือ เกษตรรํ้าพัน พิรุณพิราศ ร้อน สัตว์สัตว์ ต้อนกระบือ อาลัยพิรุณ เกษตรลากกลางดง และรํ้าวงเกษตร

3.3.2 การศึกษารวบรวมข้อมูลและเครื่องมือสำหรับผลิตบทเพลง

1) ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนวที่ให้ความรู้การเรียบเรียงประสาน รูปแบบและกระบวนการเรียบเรียงประสาน รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษาตัวอย่างบทเพลงที่มีความเกี่ยวเนื่องทางการเกษตร เพื่อนํามาเรียบเรียงเสียงประสาน และแนวทางในการผลิตและแนวทางในการวางแผนการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว เช่น

2.1) เพลงเกษตรสามัคคี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร

2.2) เพลงพระราชนิพนธ์ เกษตรศาสตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร

3.3.3 การเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว

1) นําข้อมูลที่ได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นแนวทางในการเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบทํานอง 4 แนว จำนวน 3 ทําน คือ อาจารย์ขจรศักดิ์ กิตติเมธาวินนท์ อาจารย์ชลัษนัย ชื่อเกียรติขจร และอาจารย์ชนกานต์ ศรีอุทัย

2) เลือกโปรแกรมสำหรับเรียบเรียงเสียงประสาน โดยใช้โปรแกรม Sebilus เวอร์ชัน 8.2 ในการเขียนเสียงประสาน 4 แนว ผู้ศึกษาได้ใช้บทเพลงของนายอนุชา ดุริยะมโนรม (ซึ่งได้เรียบเรียงคําร้องและทํานองจากต้นฉบับ นายแม่พิชณ์ เทพหัสติน ณ อยุธยา)

3.3.4 การประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน โดยผู้เชี่ยวชาญ

1) นําบทเพลงที่เรียบเรียงเสียงประสานสมบูรณ์แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพโดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านเสียงร้องและด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน จากนั้นสรุปผลเป็นค่าเฉลี่ย โดยอ้างอิงเกณฑ์การประเมินจาก Likert Scale

2) ปรับปรุงแก้ไขบทเพลงตามคํานะนําของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.5 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการแสดงขับร้องประสานเสียงโดยกลุ่มตัวอย่าง

1) เลือกกลุ่มตัวอย่างในการประเมินความพึงพอใจจากสโมสรนํักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร และนํักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เกษตร รวมทั้งหมด 30 คน

2) สรุปลผลการประเมินความพึงพอใจเป็นค่าเฉลี่ยโดยอ้างอิงเกณฑ์การประเมินจาก Likert Scale

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สําหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นําไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนําไปใช้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้นำมาวิเคราะห์ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย จากนั้นนำผลที่ได้มาแสดงในรูปแบบตารางวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบคำบรรยาย โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีสูตรดังนี้

3.4.1 ค่าร้อยละ คำนวณได้จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{x}{N} \times 100$$

x = จำนวนตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

3.4.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (ค่าเฉลี่ย) คำนวณได้จากสูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum xi}{N}$$

\bar{x} = ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของสื่อ

$\sum xi$ = ผลรวมของคะแนนที่ทำการประเมิน

N = จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

3.4.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณได้จากสูตร

$$S.D = \sqrt{\sum (xi - x) / N - 1}$$

S.D = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

xi = ค่ารวมทั้งหมด

x = ค่ารายหัวข้อ

3.4.4 เกณฑ์ในการประเมินผลข้อมูล

การให้คะแนนในการประเมินด้านต่างๆ ได้แบ่งการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Likert Scale, 1932)

5 คะแนน หมายถึง ดีมาก

4 คะแนน หมายถึง ดี

3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง น้อย

1 คะแนน หมายถึง น้อยมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจ ผู้ศึกษาได้แปลความหมายจาก
ค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- คุณภาพ/ความพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00
- คุณภาพ/ความพึงพอใจระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50
- คุณภาพ/ความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50
- คุณภาพ/ความพึงพอใจระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50
- คุณภาพ/ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

(Results)

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกชตรำพันในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว เพื่อเป็นทางเลือกให้กับคณะเทคโนโลยีการเกษตรในใช้ประโยชน์จากบทเพลงที่มีการเรียบเรียงทำนองใหม่ โดยมีการแบ่งการนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

4.1 สำนวจความคิดเห็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรในการเลือกบทเพลงเพื่อนำมาเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว

4.2 การศึกษารวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการผลิตบทเพลงเกชตรำพันในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว

4.3 การเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว

4.4 ผลการประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกชตรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ

4.5 ผลการประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกชตรำพัน โดยกลุ่มตัวอย่าง

4.1 สำนวจความคิดเห็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรในการเลือกบทเพลงเพื่อนำมาเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา (n = 20)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	7	35.00
หญิง	13	65.00
สาขาวิชา		
นิเทศศาสตร์เกษตร	8	40.00
วิทยาศาสตร์การประมง	6	30.00
เกษตรศาสตร์	6	30.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มนักศึกษาพบว่าโดยส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.00) ศึกษาในสาขาวิชาพัฒนาการและการจัดการทรัพยากร (ร้อยละ 40.00) รองลงมา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และประมง และสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (ร้อยละ 30)

ตารางที่ 4.2 ค่าร้อยละในการเลือกบทเพลงสำหรับเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว โดยนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร (n = 20)

รายการเพลง	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรรำพัน	11	55
พิรุณพิราศ	1	5
ร้อน	0	0
สัตว์สัตว์	0	0
ต่อนกระปือ	0	0
อาลัยพิรุณ	3	15
เกษตรลา	3	15
กลางดง	1	5
รำวงเกษตร	1	5

จากตาราง 4.2 ค่าร้อยละในการเลือกบทเพลงเพื่อนำมาเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว โดยกลุ่มนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มากกว่าครึ่งเลือกเพลงเกษตรรำพัน (ร้อยละ 55) รองลงมาคือ เพลงอาลัยพิรุณ (ร้อยละ 15) และเพลงเกษตรลา (ร้อยละ 15) เท่ากัน

4.2 การศึกษารวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการผลิตบทเพลงเกษตรรำพันในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว

ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลและเครื่องมือ ดังนี้

4.2.1 ด้านคำร้อง ผู้ศึกษาใช้โน้ตเพลงของนายอนุชา ดุริยมโนรม ซึ่งได้เรียบเรียงคำร้องและทำนองจากต้นฉบับ นายแม่พืชน์ เทพหัสติน ณ อยุธยา ดังนี้

1) โน้ตเพลงเกชตรำพัน นายอนุชา ดุริยะมโนรม

เกชตรำพัน

คำร้อง/ทำนอง อนุชา ดุริยะมโนรม

Intro F#m E D - D - - - - - E D E A - - - -

A E F#m E D E A D - F#m E

๑ ใจ เกชตร ของ เมา แต่ ก่อน เป็นปาดงตอนไร่ความงาม ตา เหล่า ที่ชาย ของเราสร้าง มา ฝึา พัน พง

A C#m D A E D E

ที่ ปลิดทิ้งซึ่งความปร่า ชัย หากใครเข้ามาอย่า ยี้ ก่อ กรรมมาก มี ทุกคนพลีชีพ ตน ใจ ก

A E A - - E A D A - - E C#m D F#m E/g# A

๒ เซตร ครึ่งก่อนยาก แค้น ตอบ แทนแก่เราหมอง หม่น ตราภ ตระ ล้า เค็ญ ยาก เข็ญ จำ ทน

2/4 F#m 4/4 C#m D

เข็ม เลือดเราเข็ม ชัน รักกัน เปียมลัน ใจ

E D F#m E A D F#m E A

๓ ใจ ให้เกชตรของเราคง อยู่เคียงคู่ดำรงผืนธงนำ ชัย สร้างเสรีให้เกชตร ไทย ตลอดสมัยงาม พร้อม ต่อผู้ศัตรูของ

C#m D F#m C#m E D 2/4 A

อจจ จนสามารถยิ่งกว่า เขา เพื่อเกชตรของ เมา ขอยอมเอาร่าง แทน ให้ ก

4/4 A D A E C#m D A A D F#m E/g# A

๔ เซตร นั้นอยู่ยืน ยง เกชตร กวก็คง หนา แน่น เกียรติ คุณ แมไป ทั่ว ทั่ว ดิน แดน

A F#m 2/4 D 4/4 E A

ร่วมกันเป็นปึก แผ่น ณ แดนถิ่นของ ไทย

.....ย้อนดนตรี ๒ เข้าร้อง ๓

ภาพที่ 4.1 : โน้ตเพลงเกชตรำพัน นายอนุชา ดุริยะมโนรม

ที่มา : อนุชา ดุริยะมโนรม (2558)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) โน้ตเพลงเกชตรำพันต้นฉบับ นายแม่พืชน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา

Composition: เกษตรรำพัน นายแม่พืชน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา Arranger: อ. ส. วัชรกุล Page ①

วงดนตรี อ. ส. วัชรกุล

ภาพที่ 4.2 โน้ตเพลงเกชตรำพันต้นฉบับหน้า 1
ที่มา : แม่พืชน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2545)

Composition: เกษตรรำพัน นายแม่พืชน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา Arranger: อ. ส. วัชรกุล Page ②

วงดนตรี อ. ส. วัชรกุล

ภาพที่ 4.3 โน้ตเพลงเกชตรำพันต้นฉบับ หน้า 2
ที่มา : แม่พืชน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2545)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Composition: ภูมิพลวิทยพันธ์. Arranger: Page ③

1 1/2 / 4 I
Alto II

2 2 / 4 I
Tenor II

Bari

1 1/2 / 4 I
Trumpet II III IV

1 1/2 / 4 I
T'bone II III IV

Piano

Guitar

Bass

Drums

วงดนตรี อ.ส. วันศุกร์

ภาพที่ 4.4 โน้ตเพลงเกษตรรำพันต้นฉบับ หน้า 3
ที่มา : แผ่นพินซ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2545)

Composition: ภูมิพลวิทยพันธ์. Arranger: Page ④

Alto I II

Tenor I II

Bari

1 1/2 / 4 I
Trumpet II III IV

1 1/2 / 4 I
T'bone II III IV

Piano

Guitar

Bass

Drums

วงดนตรี อ.ส. วันศุกร์

ภาพที่ 4.5 โน้ตเพลงเกษตรรำพันต้นฉบับ หน้า 4
ที่มา : แผ่นพินซ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2545)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Compositor: ฝั้น เตปต์สิน Arranger: ฝั้น เตปต์สิน Page: 5

1st/2nd Alto I II
Tenor I II
Baritone I II III
Trumpet I II III IV
Trombone I II III IV
Piano
Guitar
Bass
Drums

วงดนตรี อ.ส. วันศุกร์

ภาพที่ 4.6 โน้ตเพลงเกสรรำพันต้นฉบับ หน้า 5

ที่มา : ฝั้น เตปต์สิน เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2545)

4.2.2 ด้านดนตรี ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวทางการใช้เครื่องดนตรีประกอบในการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกสรรำพัน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับบทเพลง ดังนี้

1) เปียโนเป็นเครื่องดนตรีที่บรรเลงโดยการกดลิ้นนิ้ว (คีย์บอร์ด) นิยมใช้บรรเลงเพลงแนวคลาสสิกและแจ๊ส สามารถเล่นได้ทั้งแบบบรรเลงเดี่ยว, แคมเบอร์, คลอเสียง หรือแม้กระทั่งร่วมกับวงออร์เคสตรา นอกจากนี้เปียโนยังเป็นเครื่องดนตรีพื้นฐานที่ใช้ในการประกอบจังหวะในบทเพลงหลายๆประเภท ทำให้บทเพลงมีความน่าสนใจ มีจุดดึงดูดและเกิดความไพเราะของบทเพลงนั้นๆ ผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดในการนำเปียโนมาประกอบการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกสร เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับบทเพลง (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2560)

4.2.3 ด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน ผู้ศึกษาได้ศึกษาวิธีการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว จากตำราเรียนและเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว เพื่อนำมาประกอบการเรียบเรียงบทเพลง และใช้โปรแกรม Sibelius ในการบันทึกโน้ต สรุปเป็นขั้นตอน ดังนี้

1) การวางทำนองเพลง การวางทำนองในแนวโซปราโน การเขียนโน้ตโซปราโนบันทึกในบรรทัดห้าเส้น เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแนวเบสและสร้างคอร์ดต่อไป การวางทำนองเพลงจึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียบเรียงเสียงประสาน โดยในเนื้อหาจะแสดงถึงการเขียนทำนองเพลง (Melody) การวางตำแหน่งของทำนองเพลงในการเขียนเสียงประสาน 4 แนว

2) การวางคอร์ด การเลือกใช้คอร์ดสำหรับทำนองที่กำหนดถือเป็นแก่นของการเรียบเรียงเสียงประสาน ซึ่งมักจะปรากฏในแนวโซปราโน โดยในเนื้อหาจะแสดงถึงหลักการใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางคอร์ดเพื่อใช้เป็นแนวทางเดินคอร์ดในบทเพลงให้สามารถเคลื่อนทำนองตามจังหวะได้อย่างเหมาะสม

3) การวางแนวเสียง การวางแนวเสียงแต่ละเสียง บนที่กลงในบรรทัด 5 เส้น ประกอบด้วย เสียงโซปราโน เสียงอัลโต เสียงเทเนอร์ และเสียงเบส โดยในเนื้อหาจะแสดงถึงการวางทำนองเพลง (Melody) คือ การวางแนวโซปราโน เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างคอร์ดเพื่อให้เกิดเสียงประสาน 4 แนว การแกะทำนองเพลงจากเพลงต้นฉบับให้อยู่ในรูปแบบของคอร์ดและคีย์ที่สามารถใช้กับเปียโนได้

3.1) การวางแนวเบส การเขียนตัวโน้ตเสียงเบสจากคอร์ดที่วางไว้ โดยอ้างอิงจากแนวโซปราโน เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแนวเสียงอัลโตและแนวเสียงเทเนอร์ สำหรับสร้างคอร์ดให้เกิดเสียงประสาน 4 แนวโดยจะแสดงถึงหลักการในเลือกตัวโน้ตเสียงเบส เพื่อใช้เป็นตัวโน้ตตั้งต้นในการสร้างคอร์ดให้เกิดเสียงประสาน 4 แนว

3.2) การวางแนวอัลโตและเทเนอร์ การเขียนตัวโน้ตเสียงอัลโตและตัวโน้ตเสียงเทเนอร์เพื่อสร้างคอร์ดให้เกิดเสียงประสาน 4 แนวซึ่งต้องอาศัยความรู้ทางทฤษฎีดนตรีในหลายๆด้านประกอบกัน จะเกิดการสร้างคอร์ดที่มีประสิทธิภาพ โดยในเนื้อหาจะแสดงถึงแนวคิดและเหตุผลในการเลือกใช้คอร์ด รวมถึงการวางตำแหน่งแนวเสียงที่ถูกต้อง

4) การเคลื่อนที่ของทำนอง แสดงความเคลื่อนไหวระหว่างทำนองเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และสอดคล้องกันของคอร์ดในบทเพลงโดยในเนื้อหาแสดงถึงการกำหนดทิศทางในการเคลื่อนที่ระหว่างแนว เพื่อควบคุมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบทเพลง

5) การดำเนินคอร์ด การขยับจากคอร์ดหนึ่งไปคอร์ดต่อไป ซึ่งต้องควบคุมให้อยู่ในทิศทางที่เหมาะสมโดยในเนื้อหาจะแสดงถึง การดำเนินคอร์ดโดย คอร์ด I , IV ,V เป็นตัวดำเนินคอร์ด เนื่องจากเป็นคอร์ดหลัก จะสร้างความหนักแน่นและมั่นคงให้กับบทเพลง ซึ่งเหมาะกับความหมายของเพลงที่แสดงถึงความรักในเพศตรงข้าม

4.3 การเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว

จากการปรึกษา อาจารย์ทางด้านดนตรี 3 ท่านได้แก่ อาจารย์ขจรศักดิ์ กิตติเมธาวิวัฒน์ อาจารย์ประจำภาควิชา วิศวกรรมดนตรีและสื่อผสม คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อาจารย์ชัชชนัย ชื่อเกียรติขจร อาจารย์ประจำสำนักพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ผู้ควบคุมวงประสานเสียง East Wind Chorus และ อาจารย์ชนกานต์ ศรีอุทัย อาจารย์สอนเปียโน Studio Amadé รวมถึงได้รับคำแนะนำจาก นายแพทย์ กิตติพร ตันตระกูลโรจน์ ผู้อำนวยการวงขับร้องประสานเสียง The Bangkok Voices ในด้านการเรียบเรียงเสียงเบส และ อาจารย์ศรินทร์ จินตนเสรี อาจารย์สอนดนตรี ผู้อำนวยการเพลง และหัวหน้าวง The Sonoro ให้คำแนะนำในเรื่อง การเขียนทำนองเพลง (Melody) ในบรรทัดห้าเส้นให้สอดคล้องกับการออกเสียงตามหลักของภาษา ทำให้เวลาร้องเป็นเสียงประสาน ความหมายของเนื้อร้องจะไม่

คลาดเคลื่อนมากผู้ศึกษาจึงได้แนวคิดที่จะนำมาเรียบเรียงบทเพลงเกชตรำพันในทำนองเสียงประสาน 4 แนว โดยใช้โปรแกรม Sibelius ในการบันทึกโน้ตและสรุพออกมาเป็นวิธีการเรียบเรียงดังนี้

4.3.1 การวางทำนองเพลง โดยหลักการในการวางทำนองเพลงนั้นเริ่มจากหาคีย์และคอร์ดของเพลง จากนั้นจึงสามารถเขียนทำนองเพลงได้ (Melody) ซึ่งจากต้นฉบับของบทเพลงเกชตรำพันที่ผู้ศึกษานำมาเรียบเรียงนั้น เป็นคีย์ A major และคอร์ด A major จึงสามารถหาตัวโน้ตตัวแรกของเนื้อเพลงได้จากคอร์ดแรกที่ปรากฏ คือ คอร์ด A major ในเนื้อเพลงคำว่า 'ไอ้' โน้ตตัวแรกจึงเป็นโน้ต A และท่วงทำนองที่ปรากฏในโน้ตเพลงจึงเป็นท่วงทำนองเสียง A major และใช้เครื่องหมายประจำจังหวะ คือ 2/4 ในการกำกับจังหวะ ดังภาพที่ 4.7

Diagram illustrating the musical score for 'เพลง เกชตรำพัน' (Piano Optional). The score is in A major (กุญแจเสียง A major) and 2/4 time (เครื่องหมายประจำจังหวะ). The tempo is marked 'March' with a quarter note equal to 90. The key signature is one sharp (F#). The score shows the Soprano line with a melody starting on A4, and the other parts (Alto, Tenor, Bass) are blank. The lyrics are: 'ไอ้ ก-เซตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ปา ดง ตอน ไร ความ งาม ตา เหล่า ที ชาย ของ เรา สร้าง'.

ภาพที่ 4.7 การวางทำนองเพลง

4.3.2 การวางคอร์ด การเลือกใช้คอร์ดที่ผู้เรียบเรียงกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นทำนองสำหรับเขียนเสียงประสาน 4 แนว โดยการวางคอร์ดนั้นจะเริ่มจากการกำหนดคอร์ดก่อนเพื่อให้สามารถเขียนแนวเบสและสร้างคอร์ดสำหรับประสานเสียงต่อไปได้ ซึ่งการวางคอร์ดนั้นจะต้องสอดคล้องกับท่วงทำนองด้วยทั้งนี้ในตอนต้นผู้ศึกษาได้ใช้ท่วงทำนองเสียง A major ในการบันทึกโน้ต แต่เนื่องจากคีย์ A major ในบทเพลงเกชตรำพัน ค่อนข้างสูง หากนำมาร้องในทำนองเสียงประสานจะค่อนข้างยากจึงต้องมีการเปลี่ยนคีย์เพื่อให้สามารถขับร้องในทำนองเสียงประสานได้พอดีกับช่วงเสียงของแต่ละเสียงและไพเราะกว่า โดยเปลี่ยนจากคีย์ A major เป็นคีย์ Bbmajor และใช้ท่วงทำนองเสียง Bbmajor ในการบันทึกโน้ตประกอบด้วยคอร์ด Bb F A GmEb D F/7 Dm Cm C C/7 ทำให้อารมณ์ของเพลงนั้นมีทั้งความเข้มข้น หนักแน่น และขณะเดียวกันก็มีความพริ้วไหว อ่อนโยน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่ทำให้บทเพลงมีความกระต้างจนเกินไป ซึ่งในบทเพลงนี้ผู้ศึกษาได้วางคอร์ดโดยมีคอร์ดของแนวเบสร่วมด้วย เพื่อให้สามารถใช้เปียโนเล่นประกอบได้ด้วย เพราะเนื่องจากผู้ศึกษายังไม่มีความชำนาญในการเขียนโน้ตสำหรับเปียโน จึงใช้วิธีเขียนคอร์ดที่มีแนวเบสเป็นแนวร่วมแทน โดยวิธีเขียนจะอยู่ด้านขวาของคอร์ด ดังภาพที่ 4.8

กุญแจเสียง Bb

คอร์ด Bb

แนวเบส

เพลง เกษตรรำพัน
PIANO OPTIONAL.

♩ = 90

Bb F/A Gm/Bb Eb/G Eb/F Bb Bb/D Eb

SOPRANO

ALTO

TENOR

BASS

โอ เกษตรของเรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร่ ความ งาม ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

คำร้อง/ทำนอง อุนษา ศิริชมโนรม
เรียบเรียงเสียงประสาน กนกวรรณ ณ วรรณดา

ภาพที่ 4.8 การวางคอร์ด

4.3.3 การวางแนวเสียง คือ การวางแนวเสียงแต่ละเสียงลงในบรรทัดห้าเส้นเพื่อบันทึกโน้ต ทั้งนี้การวางแนวเสียงนั้นขึ้นอยู่กับผู้ประพันธ์ทำนองว่าจะประพันธ์บทเพลงนั้นไปในรูปแบบไหน หากประพันธ์ในรูปแบบเสียงประสาน 2 แนว ก็จะมีการวางแนวเสียงแค่ 2 แนว และสำหรับการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว ดังนั้นจึงต้องวางแนวเสียงให้ครบทั้ง 4 แนว คือ เสียงโซปราโน อัลโต เทเนอร์ และเบส โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) การเขียนแนวเสียงโซปราโน การเขียนแนวเสียงโซปราโนในที่นี้ คือ การเขียนทำนองเพลง (Melody) เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างคอร์ดให้เกิดเสียงประสาน 4 แนว และเนื่องจากโน้ตเพลงต้นฉบับนั้นมีแค่เนื้อเพลง ไม่มีตัวโน้ตสำหรับทำนองเพลง ผู้ศึกษาจึงต้องแกะทำนองเพลงเพื่อให้สามารถทราบตัวโน้ตของเสียงร้องในเนื้อเพลง และเพื่อให้สามารถใช้เครื่องดนตรีเล่นประกอบจังหวะได้ โดยวิธีการหาทำนองเพลงขั้นพื้นฐานนั้นสามารถหาได้จากคีย์และคอร์ดของเพลง ซึ่งจากต้นฉบับของบทเพลงเกษตรรำพันที่ผู้ศึกษานำมาเรียบเรียง เป็นคีย์ A major จึงสามารถหาตัวโน้ตตัวแรกของเนื้อเพลงได้จากคอร์ดแรกที่ปรากฏ คือ คอร์ด A major โดยในเนื้อเพลงคำว่า 'โอ' โน้ตตัวแรกจึงเป็นโน้ต A และกุญแจเสียงที่ปรากฏในโน้ตเพลงจึงเป็น กุญแจเสียง A major ดังภาพ 4.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวโซปราโน

เพลง เกษตรรำพัน
PIANO OPTIONAL

คำร้อง/ทำนอง อนุชา ตริยมโนรม
เรียบเรียงเสียงประสาน กนกวรรณ ณ วรรณดา

♩ = 90

B \flat F/A Gm/B \flat Eb/G Eb/F B \flat B \flat /D Eb

SOPRANO

ALTO

TENOR

BASS

โอ ก-เซตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ไร่ ด้ง ตอน ไร่ ความ งาม ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

ภาพที่ 4.9 การวางแนวโซปราโน

2) การเขียนแนวเบสคือ การเขียนตัวโน้ตเสียงเบสจากคอร์ดที่วางไว้ โดยเสียงเบสนั้นจะเขียนในบรรทัด 5 เส้น บรรทัดล่างสุดทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแนวอัลโตและแนวเทเนอร์ สำหรับสร้างคอร์ดให้เกิดเสียงประสาน 4 แนวโดยหลักการเขียนแนวเบสนั้นสามารถเลือกโน้ตจากคอร์ดที่กำหนดได้เลย ซึ่งหนึ่งคอร์ดจะมีโน้ต 3 และ 4 ตัว ขึ้นอยู่กับชื่อคอร์ด หลักการเลือกตัวโน้ตเสียงเบสจากคอร์ดอย่างง่าย คือ เลือกจากตัวที่ 1 และ 5 เพราะจะไม่ทำให้เกิดการขัดกันของตัวโน้ตขณะร้อง และเสียงเบสไม่ควรต่ำจนเกินไป จะทำให้เสียงถูกกลบขณะร้องและไม่เป็นที่นิยมดังภาพที่ 4.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพลง เกษตรรำพัน

PIANO OPTIONAL

เขียนเรียงคำร้องทำนอง อุษา ศุภะวงษ์
เรียบเรียงเสียงประสาน กนกวรรณ ณ วรรณ

♩ = 90 B \flat F/A Gm/B \flat Eb/G Eb/F B \flat B \flat /D Eb

SOPRANO

โฉ ก-เซตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร่ ความ งาน ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

ALTO

TENOR

แนวเบส → BASS

โฉ ก-เซตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร่ ความ งาน ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

ภาพที่ 4.10 การเขียนแนวเบส

3) การเขียนแนวอัลโตและเทเนอร์ คือ การเขียนตัวโน้ตเสียงอัลโตและตัวโน้ตเสียงเทเนอร์ ในบรรทัดห้าเส้น บรรทัดที่สองและสาม ตามลำดับ เพื่อสร้างคอร์ดให้เกิดเสียงประสาน 4 แนว โดยอ้างอิงจากเสียงเบสเป็นหลัก เมื่อเขียนรวมกัน 3 แนว คือ อัลโต เทเนอร์ และเบส จะทำให้เกิดคอร์ดหนึ่งคอร์ด ซึ่งในบทเพลงนี้คอร์ดที่ใช้ คือ I,IV,V เพราะจัดเป็นคอร์ดหลัก มีน้ำหนักมั่นคง นิยมใช้ทั่วไปในการเขียนเสียงประสาน 4 แนว ผู้ขับร้องสามารถอ่านโน้ตแล้วเข้าใจง่าย ดังภาพที่ 4.11

เพลง เกษตรรำพัน

PIANO OPTIONAL

คำร้อง/ทำนอง อุษา ศุภะวงษ์
เรียบเรียงเสียงประสาน กนกวรรณ ณ วรรณ

March ♩ = 90 B \flat F/A Gm/B \flat Eb/G Eb/F B \flat B \flat /D Eb

SOPRANO

โฉ ก-เซตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร่ ความ งาน ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

ALTO

แนวอัลโต → TENOR

แนวเทเนอร์ → BASS

โฉ ก-เซตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร่ ความ งาน ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

โฉ ก-เซตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร่ ความ งาน ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

ภาพที่ 4.11 การเขียนแนวอัลโตและเทเนอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.4 การเคลื่อนทำนองระหว่างแนว คือการแสดงความเคลื่อนไหวระหว่างทำนองเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และสอดคล้องกันของคอร์ดในบทเพลง ซึ่งมีหลายแบบแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับผู้เรียบเรียงว่าจะกำหนดการเคลื่อนทำนองให้เป็นแบบไหนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบทเพลงนั้น ๆ โดยในบทเพลงนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดการเคลื่อนทำนองเป็นแบบขนาน สนวนทาง และอยู่กับที่ เพื่อให้เกิดความกลมกลืน และความหลากหลายในการเคลื่อนทำนอง ไม่ส่งผลให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อผู้ฟัง ดังภาพที่ 4.12

The image shows a musical score with three systems of staves. The top staff is the vocal line, and the bottom staff is the piano accompaniment. The lyrics are in Thai: "มา ท้า พิน พง ที ปลัด หัง ชิง ความ ปรา - ชัย หาก ใคร เข้า มา ย่า ยี ก่อ กรรม มาก". Chord symbols are written above the vocal staff: Eb, Gm, F7, Bb, Bb, Gm, Eb/G, Bb, Gm, Dm/F. Three boxes with arrows point to specific melodic lines: "แบบขนาน" (Parallel) points to the vocal line, "แบบอยู่กับที่" (Stationary) points to the piano accompaniment line, and "แบบสวนทาง" (Staircase) points to the piano accompaniment line. Three red boxes highlight the melodic lines in the piano accompaniment staff, corresponding to the three styles.

ภาพที่ 4.12 การเคลื่อนทำนองระหว่างแนว

4.3.5 การดำเนินคอร์ด คือ การขยับจากคอร์ดหนึ่งไปคอร์ดต่อไป ซึ่งต้องควบคุมให้อยู่ในทิศทางที่เหมาะสม ซึ่งการดำเนินคอร์ดถือเป็นหัวใจที่สำคัญในการประสานเสียง และต้องดำเนินคอร์ดไม่ให้เกิดความขัดแย้งกับอัตราจังหวะและไม่ขัดแย้งกับทำนองสำคัญและในส่วนนี้ผู้ศึกษาได้ควบคุมทิศทางของการเคลื่อนทำนองให้อยู่ในรูปแบบที่ใช้คอร์ดหลักที่มีน้ำหนักมั่นคงคือ I, IV, V เกือบทั้งหมดเพราะมีการปรับท่อน melody ใน system ที่ 3 และ 4 ให้เป็นการประสานในระหว่างเสียงโซปราโนและเสียงอัลโตในลักษณะ ฮัมเพลง ใช้ขั้นคู่ 3,4,5 ซึ่งจะช่วยสร้างมิติให้กับทำนองเสียงประสานให้เกิดความไพเราะมากยิ่งขึ้น ทำให้เพลงดูมีเสน่ห์มากยิ่งขึ้น ดังภาพที่ 4.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2

Full Score

15 Cm/Eb C/E C7 F Gm Eb D Gm

มี ทุก คน พลี ชีพ คน
มี ทุก คน พลี ชีพ คน
มี ทุก คน พลี ชีพ คน โอ ก - เสดร ครั้ง ก่อน ยาก แค้น ดอ... แทน แก่
มี ทุก คน พลี ชีพ คน โอ ก - เสดร ครั้ง ก่อน ยาก แค้น ดอ... แทน แก่

ภาพที่ 4.13 การดำเนินคอร์ด

4.4 ผลการประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกชตรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ

เมื่อผู้ศึกษาเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกชตรำพันแล้ว จึงได้นำบทเพลงให้
ผู้เชี่ยวชาญประเมินผล และได้สรุปผลการประเมินออกมาเป็นสองด้าน คือ ด้านเสียงร้องและด้านการ
เรียบเรียงเสียงประสาน พร้อมทั้งมีการแก้ไขตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญได้ประเมิน โดยสรุปเป็น 2 ประเด็นดังนี้

4.4.1 ผลการประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสานเสียง 4 แนว บทเพลง
เกชตรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

1.1) นาย ขจรศักดิ์ นามสกุล กิตติเมธาวิวัฒน์ อายุ 33 ปี
การศึกษาปริญญาโท สาขาการอำนวยเพลงขับร้องประสานเสียง มหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย
นครลอสแอนเจลิส สถานที่ทำงาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตำแหน่ง
อาจารย์ประจำหลักสูตรวิศวกรรมดนตรีและสื่อผสม คณะวิศวกรรมศาสตร์

1.2) นาย ชลัชชัย นามสกุล ชื่อเกียรติขจร อายุ 35 ปี
การศึกษาปริญญาโท สาขาการประพันธ์เพลง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถานที่ทำงานมหาวิทยาลัย
อีสเทิร์นเอเซีย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสำนักพัฒนานักศึกษา/ผู้ควบคุมวงประสานเสียง East Wind
Chorus

1.3) นาย ชนกานต์ นามสกุล ศรีอุทัย อายุ 30 ปี การศึกษา
ปริญญาตรี ดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สถานที่ทำงาน Studio Amado ตำแหน่ง อาจารย์
สอนเปียโน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว ด้านเสียงร้องบทเพลง
เกษตรรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ
1.เสียงโซปราโน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.เสียงอัลโต	4.00	0.00	มาก
3.เสียงเทเนอร์	4.33	0.58	มาก
4.เสียงเบส	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.50	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 ผลการประเมินจากการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว ด้านเสียงร้อง
บทเพลงเกษตรรำพันโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รายการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
(ค่าเฉลี่ย 4.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการประเมินที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เสียง
โซปราโน (ค่าเฉลี่ย 5.00) และเสียงเบส (ค่าเฉลี่ย 4.67) และรายการประเมินที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่
เสียงอัลโต (ค่าเฉลี่ย 4.00) และเสียงเทเนอร์ (ค่าเฉลี่ย 4.33) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว ด้านการเรียบเรียงเสียง
ประสานบทเพลงเกษตรรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ
1.การวางแนวเสียง	4.67	0.58	มากที่สุด
2.การวางคอร์ด	4.00	0.00	มาก
3.การเคลื่อนทำนอง ระหว่างแนว	4.33	0.58	มาก
4.การดำเนินคอร์ด	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.42	0.29	มาก

จากตาราง 4.4 ผลการประเมินจากการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนวด้านการเรียบเรียง
เสียงประสาน บทเพลงเกษตรรำพันโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รายการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก
(ค่าเฉลี่ย 4.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการประเมินที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การวาง
แนวเสียง (ค่าเฉลี่ย 4.67) และการดำเนินคอร์ด (ค่าเฉลี่ย 4.67) รายการประเมินที่อยู่ในระดับมาก
ได้แก่ การเคลื่อนทำนองระหว่างแนว (ค่าเฉลี่ย 4.33) และการวางคอร์ด (ค่าเฉลี่ย 4.00) ตามลำดับ

4.4.2 การปรับปรุงแก้ไขการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนวบทเพลงเกชตร
รำพัน ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะทางการปรับปรุงแก้ไขการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนวบทเพลง
เกชตรรำพัน ไว้ดังนี้

1) การแก้ไขทำนองเพลง เนื่องจากการเขียนตัวโน้ต Melody ในบรรทัด
5 เส้นที่ถูกต้อนั้นต้องเขียนให้สอดคล้องกับจังหวะของเสียงร้อง เพื่อให้สามารถร้องได้ตรงกับจังหวะ
ของเสียงนั้นๆซึ่งประเด็นที่ต้องแก้ไขคือ เพิ่มเอ็ทโน้ตในโน้ตเพลงที่ตรงกับเสียงร้องที่มีสองเสียงขึ้นไป
ซึ่งเอ็ทโน้ตเป็นตัวโน้ตที่ไม่มีค่าของจังหวะ มักใช้กรณีเนื้อร้องมีสองเสียงขึ้นไปเพื่อให้จังหวะของตัว
โน้ตตรงกับค่าของเสียงที่จะร้อง ดังใน system ที่4 คำว่า ‘หมอง’ตามหลักภาษาไทยแล้วเป็นเสียง
จัตวา เทียบได้เป็นสองเสียง คือ เสียงเอกและเสียงโท เมื่อเพิ่มเอ็ทโน้ตเข้าไป จึงทำให้ตัวโน้ตและเนื้อ
ร้องมีจังหวะที่ตรงกัน ดังภาพที่ 4.14 และ ภาพที่ 4.15

Figure 4.14 shows a musical score for a four-staff system. The top staff is the vocal line with lyrics: "เรา หมอง หม่น ทราย ทราย ส่า เคียง ยาก เข็ญ จ่า ทน เข้ม! เลือด เรา เข้ม ชัน". The second staff is a piano accompaniment. The third and fourth staves are also piano accompaniment. A red box highlights a note in the third staff, which is a quarter note G4. The chord symbols above the staves are Cm, D, Gm, Cm, F7, Bb, Gm, and Dm.

ภาพที่ 4.14 ก่อนการเพิ่มเอ็ทโน้ต

Figure 4.15 shows the same musical score as Figure 4.14, but with an additional note (a quarter note G4) added to the third staff, highlighted by a red box. A callout box labeled "เอ็ทโน้ต" (Eighth Note) points to this note. The lyrics and other elements are the same as in Figure 4.14.

ภาพที่ 4.15 หลังการเพิ่มเอ็ทโน้ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) การแก้ไขเนื้อเพลง เนื่องจากการเขียนเนื้อเพลงในบรรทัดห้าเส้นนั้น วิธีเขียนจะแตกต่างจากการเขียนเนื้อเพลงธรรมดา คือ คำที่มีตั้งแต่สองพยางค์ขึ้นไปจะต้องเขียนแยก คำตามจังหวะของตัวโน้ต โดยใช้เครื่องหมายขีดกั้นตรงกลางเพื่อเชื่อมสองพยางค์เข้าด้วยกันให้เป็น คำๆเดียวกัน จึงจะสามารถอ่านได้ ซึ่งประเด็นที่ต้องแก้ไขคือ ใน system แรก คำว่า เกษตร มีสอง พยางค์ใช้โน้ตทั้งหมดสองตัว เป็นโน้ตตัวดำและประจุก มีค่ารวมเท่ากับสองจังหวะครึ่ง แต่เขียนแยก ท้องเพลง ดังนั้นการเขียนเนื้อร้องจึงต้องมีขีดกั้นตรงกลางเพื่อเชื่อมสองพยางค์เข้าด้วยกัน รวมถึงคำว่า เกษตรกร และเกียรติคุณ ด้วย ดังภาพต่อไปนี้

2.1) แก้ไขคำว่า เกษตร

เพลง เกษตรรำพัน
PIANO OPTIONAL

คำร้อง/ทำนอง อนุชา ศรีชมโนรม
เรียบเรียงเสียงประสาน กนกวรรณ ณ วรรณภา

March ♩ = 90

B \flat F/A Gm/B \flat E \flat /G E \flat /F B \flat B \flat /D E \flat

SOPRANO
โธ่ เก-ษตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร่ ความ งาม ตา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

ALTO
โธ่ เก ษตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร่ ความ งาม ตา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

TENOR
โธ่ เก ษตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร่ ความ งาม ตา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

BASS
โธ่ เก ษตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร่ ความ งาม ตา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

ภาพที่ 4.16 ก่อนการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพลง เกษตรรำพัน

PIANO OPTIONAL

คำร้อง/ทำนอง อภษา คุริขะมโนรม
เรียบเรียงเสียงประสาน กนกวรรณ ณ วรรณดา

March ♩ = 90

B \flat F/A Gm/B \flat E \flat /G E \flat /F B \flat B \flat /D E \flat

SOPRANO
โอ้ เกษตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ดอน ไร่ ความ งาน ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

ALTO
โอ้ เกษตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ดอน ไร่ ความ งาน ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

TENOR
โอ้ เกษตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ดอน ไร่ ความ งาน ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

BASS
โอ้ เกษตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ดอน ไร่ ความ งาน ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

ภาพที่ 4.17 หลังการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกษตร

2.2) แก้ไขคำว่า เกษตรกร

55 C

Gm E \flat /G D/A B \flat E \flat

Full Score

สุ สุ สุ

เกษกร - กร ก็ ดง หนา แน่น เกษรดี คุณ แม่ ไป ทัว

เกษกร - กร ก็ ดง หนา แน่น เกษรดี คุณ แม่ ไป ทัว

ภาพที่ 4.18 ก่อนการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

55 **C** Full Score

Gm Eb/G D/A Bb Eb

ก-ษัตริ - ทร - ทร ก็ คง หนา แน่น เกียรติ - ติ - คุณ แม่ ไป ท้ว

ก-ษัตริ - ทร - ทร ก็ คง หนา แน่น เกียรติ - ติ - คุณ แม่ ไป ท้ว

ภาพที่ 4.19 หลังการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกษตรกร

2.3) แก้ไขคำว่า เกียรติคุณ

55 **C** Full Score

Gm Eb/G D/A Bb Eb

เกียรติ - คุณ ก็ คง หนา แน่น เกียรติ - คุณ แม่ ไป ท้ว

เกียรติ - คุณ ก็ คง หนา แน่น เกียรติ - คุณ แม่ ไป ท้ว

ภาพที่ 4.20 ก่อนการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกียรติคุณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

55 **C** Full Score

Gm Eb/G D/A Bb Eb

ก-เขตร-ตร -กร ก็ คง ทนา แน่น เกียร-ติ -คุณ แน่ ไป ทัว

ก-เขตร-ตร -กร ก็ คง ทนา แน่น เกียร-ติ -คุณ แน่ ไป ทัว

ภาพที่ 4.21 หลังการแก้ไขวิธีพิมพ์เนื้อร้องคำว่า เกียรติคุณ

3) แก้ไขเครื่องหมายเน้นจังหวะ เนื่องจากการเขียนเครื่องหมายเน้นจังหวะ ที่มีลักษณะ \wedge ไม่นิยมใช้ โดยทั่วไปจะใช้ $<$ มากกว่า ผู้เชี่ยวชาญจึงแนะนำให้ใช้ เครื่องหมายเน้นจังหวะ ที่มีลักษณะ $<$ แทน \wedge ดังภาพที่ 4.22 และภาพที่ 4.23

3.1) แก้ไข System ที่ 4 (เข้มเลือดเราเข้มขึ้น)

24 Cm D Gm Cm F7 Bb Cm Dm

เรา หมอง นมนั ดรอก ดรา ส่า เค็ญ ยาก เข็ญ จ่า ทน เข้ม! เลือด เรา เข้ม ขึ้น

เรา หมอง นมนั ดรอก ดรา ส่า เค็ญ ยาก เข็ญ จ่า ทน เข้ม! เลือด เรา เข้ม ขึ้น

ภาพที่ 4.22 ก่อนการแก้ไข System ที่ 4 (เข้มเลือดเราเข้มขึ้น)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

24 Cm D Gm Cm F' Bb Gm Dm

เรา มอง หมั่น คราก ตรา สำ เค็ญ ยาก เข็ญ จา ทน เข้ม! เลือด เรา เข้ม ชัน

ภาพที่ 4.23 หลังแก้ไข System ที่ 4 (เข้มเลือดเราเข้มชัน)

3.2) แก้ไข System ที่ 5 (รักกันเปี่ยมล้นใจ)

33 Eb F B Eb F/A Gm/Bb Eb F7 Bb Bb/D Eb

รัก กัน เปี่ยม ล้น ใจ ไห่ ก-เซตร ของ เรา คง อยู่ เคียง คู่ ต่า รง ผิน ธง นา ชัย สร้าง เส ริ ไห่ เกษตร

ภาพที่ 4.24 ก่อนแก้ไข System ที่ 5 (รักกันเปี่ยมล้นใจ)

33 Eb F B Eb F/A Gm/Bb Eb F7 Bb Bb/D Eb

รัก กัน เปี่ยม ล้น ใจ ไห่ ก-เซตร ของ เรา คง อยู่ เคียง คู่ ต่า รง ผิน ธง นา ชัย สร้าง เส ริ ไห่ เกษตร

ภาพที่ 4.25 หลังแก้ไข System ที่ 5 (รักกันเปี่ยมล้นใจ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3) แก้ไข System ที่ 9 (ร่วมกันเป็นปีกแผ่น)

62 F7/A Bb Bb F Bb

รวม กัน เป็น ปีก แผ่น ณ แดน ถิ่น ของ ไทย

รวม กัน เป็น ปีก แผ่น ณ แดน ถิ่น ของ ไทย

ทั้ง ดิน แดน รวม กัน เป็น ปีก แผ่น ณ แดน ถิ่น ของ ไทย

ทั้ง ดิน แแดน รวม กัน เป็น ปีก แผ่น ณ แแดน ถิ่น ของ ไทย

ภาพที่ 4.26 ก่อนแก้ไข System ที่ 9 (ร่วมกันเป็นปีกแผ่น)

62 F7/A Bb Bb F Bb

รวม กัน เป็น ปีก แผ่น ณ แดน ถิ่น ของ ไทย

รวม กัน เป็น ปีก แผ่น ณ แแดน ถิ่น ของ ไทย

ทั้ง ดิน แแดน รวม กัน เป็น ปีก แผ่น ณ แแดน ถิ่น ของ ไทย

ทั้ง ดิน แแดน รวม กัน เป็น ปีก แผ่น ณ แแดน ถิ่น ของ ไทย

ภาพที่ 4.27 หลังแก้ไข System ที่ 9 (ร่วมกันเป็นปีกแผ่น)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 ผลการประเมินความพึงพอใจในการขับร้องเสียงประสาน บทเพลงเกษตรรำพัน โดยกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n = 30)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	16	53.33
หญิง	14	46.67
อายุ		
18	3	10.00
19	12	40.00
20	8	26.67
21	6	20.00
22	1	3.33
คณะ		
เทคโนโลยีการเกษตร	30	100
สาขาวิชา		
นิเทศศาสตร์เกษตร	5	16.67
วิทยาศาสตร์การประมง	7	23.33
สัตวศาสตร์	5	16.67
เกษตรศาสตร์	13	43.33

จากตาราง 4.5 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่าโดยมากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.33) และเพศหญิง (ร้อยละ 46.67) และระดับของอายุเรียงจากค่าร้อยละมากที่สุดไปน้อยที่สุดคือ 19 ปี (ร้อยละ 40.00) อายุ 20 ปี (ร้อยละ 26.67) อายุ 21 ปี (ร้อยละ 20.00) อายุ 18 ปี (ร้อยละ 10.00) และอายุ 22 ปี (ร้อยละ 3.33) ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดศึกษาอยู่ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร ส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (ร้อยละ 43.33)

ตารางที่ 4.6 ผลการประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกชตรำพัน โดยกลุ่มตัวอย่าง

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (x)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
1.จังหวะเพลงเหมาะสมกับเนื้อร้อง	4.33	0.55	มาก
2.ความไพเราะของทำนองเพลง	4.53	0.57	มากที่สุด
3.ความไพเราะของเสียงประสาน	4.47	0.57	มาก
4.ความไพเราะของดนตรี	4.43	0.57	มาก
5.ความเหมาะสมระหว่างเสียงร้องและเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบ	4.37	0.61	มาก
6.ความเหมาะสมในการนำบทเพลงเกชตรำพันที่มีการเรียบเรียงเสียงประสานไปใช้ประกอบพิธีในคณะเทคโนโลยีการเกษตร	4.40	0.72	มาก
เฉลี่ยรวม	4.42	0.06	มาก

จากตาราง 4.6 ผลการประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง 4 แนว บทเพลงเกชตรำพัน โดยกลุ่มตัวอย่าง พบว่าความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการประเมินที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความไพเราะของทำนองเพลง (ค่าเฉลี่ย 4.53) รายการประเมินที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความไพเราะของเสียงประสาน (ค่าเฉลี่ย 4.47) ความไพเราะของดนตรี (ค่าเฉลี่ย 4.43) ความเหมาะสมในการนำบทเพลงเกชตรำพันที่มีการเรียบเรียงเสียงประสานไปใช้ประกอบพิธีในคณะเทคโนโลยีการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.40) ความเหมาะสมระหว่างเสียงร้องและเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบ (ค่าเฉลี่ย 4.37) และจังหวะเพลงเหมาะสมกับเนื้อร้อง (ค่าเฉลี่ย 4.33) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ (Conclusion Discussion and Suggestion)

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนวบทเพลงเกชตรำพัน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการแสดงความความคิดเห็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร ในการเลือกบทเพลงเพื่อเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว

1) ข้อมูลทั่วไป

มากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.00 สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ (ร้อยละ 40.00) รองลงมาคือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และประมง และสาขาวิชา เกษตรศาสตร์ (ร้อยละ 30)

2) ความคิดเห็น

ความคิดเห็นมากกว่าครึ่งเลือกเพลงเกชตรำพัน (ร้อยละ 55) รองลงมาคือเพลงอาลัยพินุณ (ร้อยละ 15) และเพลงเกชตราลา (ร้อยละ 15) เท่ากัน

5.1.2 สรุปผลการประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลง เกชตรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ

1) ด้านเสียงร้อง

1.1) บทเพลงเกชตรำพันในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว ในด้านเสียงร้องรายการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า หัวข้อที่มีระดับมากที่สุด ได้แก่ เสียงโซปราโน (ค่าเฉลี่ย 5.00)

2) ด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน

2.1) บทเพลงเกชตรำพันในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว ในด้านการเรียบเรียงเสียงประสานรายการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า หัวข้อที่มีคุณภาพสูงสุด ได้แก่ การวางแนวเสียง (ค่าเฉลี่ย 4.67) และ การดำเนินคอร์ด (ค่าเฉลี่ย 4.67) และหัวข้อที่มีคุณภาพต่ำที่สุด ได้แก่ การเคลื่อนทำนองระหว่างแนว (ค่าเฉลี่ย 4.33) ตามลำดับ

5.1.3 สรุปการประเมินความพึงพอใจโดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน สามารถสรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

มากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย ค่าเฉลี่ยร้อยละ 53.30 และเกือบครึ่งอายุ 19 ปี ค่าเฉลี่ยร้อยละ 36.70

2) ความพึงพอใจ

จากผลการประเมินความพึงพอใจต่อการขับร้องประสานเสียง โดยกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42) มีความไพเราะของทำนองเพลงมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.53) และความเหมาะสมในการนำบทเพลงเกสรรำพันที่มีการเรียบเรียงเสียงประสานไปใช้ประกอบพิธีในคณะเทคโนโลยีการเกษตร อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.40)

5.2 การอภิปรายผลการศึกษา

จากผลงานการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลง เกสรรำพัน สามารถอธิบายผลการศึกษา ได้ดังนี้

ผลการประเมินการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลง เกสรรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญพบว่ารายการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการประเมินที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การวางแนวเสียง (ค่าเฉลี่ย 4.67) และการดำเนินคอร์ด (ค่าเฉลี่ย 4.67) รายการประเมินที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การเคลื่อนทำนองระหว่างแนว (ค่าเฉลี่ย 4.33) และการวางคอร์ด (ค่าเฉลี่ย 4.00) ตามลำดับ ซึ่งจากรายการประเมินดังกล่าวทั้งหมด เป็นไปตามทฤษฎีการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว ของ ญัฐชา พันธเจริญ (2551) ได้กล่าวไว้ด้วยเรื่องของการเรียบเรียงเสียงประสาน ดังนี้

การวางแนวเสียง แนวเสียงแต่ละแนวควรมีช่วงเสียงที่เหมาะสม โน้ตที่มีระดับเสียงสูงเกินไปหรือต่ำเกินไปจากช่วงเสียงที่เหมาะสมถือเป็นโน้ตนอกช่วงเสียง โดยคำนึงถึงระยะที่เหมาะสมในแต่ละคอร์ดและคู่เสียง ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้วางแนวเสียงในระยะที่สอดคล้องกับการดำเนินคอร์ด การวางคอร์ดและการเคลื่อนทำนองระหว่างแนว เพื่อให้แนวเสียงทุกแนวมีความเป็นไปอย่างลงตัวไม่ขัดกัน

การวางคอร์ด การเลือกใช้คอร์ดที่ผู้เรียบเรียงกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นทำนองสำหรับเขียนเสียงประสาน 4 แนว ผู้ศึกษาได้กำหนดคอร์ดเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมในกุญแจเสียง Bb major ประกอบด้วยคอร์ด Bb F A Gm Eb D F/7 Dm Cm C C/7 ทำให้อารมณ์ของเพลงนั้นมีทั้งความเข้มแข็ง หนักแน่น และขณะเดียวกันก็มีความพลิ้วไหว อ่อนโยน ไม่ทำให้บทเพลงมีความกระด้างจนเกินไป

การเคลื่อนทำนองระหว่างแนว การแสดงความเคลื่อนไหวระหว่างทำนองเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และสอดคล้องกันของคอร์ดในบทเพลง ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดการเคลื่อนทำนองเป็นแบบขนาน สวนทาง และอยู่กับที่ เพื่อให้เกิดความกลมกลืน และความหลากหลายในการเคลื่อนทำนอง ไม่ส่งผลให้เกิดความจำเจของโน้ตเพลงทำให้น้ตเพลงมีทำนอง

การดำเนินคอร์ด การขยับจากคอร์ดหนึ่งไปยังคอร์ดต่อไป การดำเนินคอร์ดที่ดีต้องได้เสียงการขับเคลื่อนของเสียงประสานอย่างเหมาะสม ซึ่งผู้ศึกษาได้เลือกใช้คอร์ดหลัก ซึ่งจัดเป็นคอร์ดที่มีน้ำหนักมั่นคงและจัดเป็นคอร์ดที่สำคัญ คือ I, IV, V โดยคอร์ดทั้งสามเมื่อนำมารวมกันจะมีโน้ตใน

บันไดเสียงครบทั้ง 7 ตัว การเลือกใช้คอร์ดดังกล่าวในการดำเนินคอร์ด ส่งผลให้บทเพลงมีความโดดเด่นและไพเราะ หนักแน่น บทเพลงมีความเข้มข้นตามความหมายของเพลง

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการนำผลงานเพลงเกศตรารำพันที่มีการเรียบเรียงเสียงประสานที่ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จัดให้มีการขับร้องประสานเสียง ขับร้องโดยคณะนักร้องประสานเสียง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อวัดระดับความพึงพอใจต่อกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ณ หอประชุมเจ้าพระยาสุรวงษ์ (วร บุนนาค) และผลิตเป็นชิ้นงานรูปแบบสื่อเสียงบันทึกลงบนแผ่น CD ส่งมอบให้คณะเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อเป็นทางเลือกให้กับคณะสำหรับใช้ประโยชน์ต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

5.3.1 ด้านดนตรี

1) หากโน้ตเพลงมีเครื่องดนตรีประกอบ ควรจะมีโน้ตสำหรับเครื่องดนตรีชนิดนั้นด้วย เพราะจะทำให้โน้ตเพลงสามารถบรรเลงได้เฉพาะเครื่องดนตรีชนิดนั้น

5.3.2 ด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน

1) ฝึกทักษะการใช้คอร์ดในการเรียบเรียงเสียงประสานให้ชำนาญและละเอียดยิ่งขึ้น เพื่อต่อไปในอนาคต จะทำให้การวางคอร์ดเป็นไปในทางถึงขั้นเชี่ยวชาญ

2) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ในการเขียนโน้ตเพลงและเขียนคำร้องให้ละเอียด เพื่อจะได้เขียนโน้ตเพลงให้สอดคล้องกับคำร้องในด้านการเข้าจังหวะ

3) ศึกษาวิธีการเรียบเรียงบทเพลงหลากหลายรูปแบบมากยิ่งขึ้น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียบเรียงบทเพลงเกี่ยวกับเกษตรให้เป็นที่น่าสนใจและมีบทบาทมากยิ่งขึ้น

4) ในอนาคตอาจมีการเรียบเรียงในรูปแบบออร์เคสตรา เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับบทเพลงเกี่ยวกับเกษตรมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- ครูเป็ยน. 2537. กุญแจประจำหลัก. [ออนไลน์.] เข้าถึงได้จาก http://www.xn--42c6bf2ad3i0a0dva.com/Article_008.php [23 มีนาคม 2560]
- จิรวัดน์ โคตรสมบัติ. 2555. ทฤษฎีดนตรี. [ออนไลน์.] เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/mrjiscsclassroom/thvsdi-not-khan-phunthan> [2 พฤศจิกายน 2558]
- ชนพัฒน์ เกิดผล. 2557. “วิเคราะห์การเรียงเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรติกษัตริย์ : วงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตเรขาสวรรค์.” วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 6(1) : 89-111.
- ชนโชติ เกื้อเสนาะ. 2536. ทฤษฎีดนตรีสากล. [ออนไลน์.] เข้าถึงได้จาก <http://ton2556.blogspot.com/2013/07/musical-theory.html> [2 พฤศจิกายน 2558]
- แผ้วพ็ชน เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2545. โน้ตเพลงเกษตรร่ำพัน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.
- พรสวรรค์ มณีทอง. 2549. Fundamental of music. พิมพ์ครั้งที่ 1. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
- ณัฐชา พันธุ์เจริญ. 2551. การเขียนเสียงประสานสี่แนว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เกษกรัฒ.
- สมนึก อุ่นแก้ว. 2555. ทฤษฎีดนตรีแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 9. อุดรธานี: มิวสิคโค
- สุธัญญ์ เอี่ยมแสงจันทร์. 2537. “การประสานเสียง.” สารานุกรมศึกษาศาสตร์. 13 : 23-28
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2551. การเรียงเรียงเสียงประสาน. [ออนไลน์.] เข้าถึงได้จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=33&chap=2&page=t33-2-infodetail06.html> [2 กรกฎาคม 2559]
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. เป็ยน. [ออนไลน์.] เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/> [23 มีนาคม 2560]
- ศรินทร์ จินตเสรี. 2557. การขับร้องเพลงประสานเสียง. [ออนไลน์.] เข้าถึงได้จาก <http://sarinchorusman.com> [12 มีนาคม 2559]
- อริชัย ตระกูลเดช. 2556. การแสดงเดี่ยวด้านการอำนวยเพลงสำหรับคณนักร้องประสานเสียง ; ันโตนิโอ วิวาลดี โวลฟ์กัง อมาเดอุส โมสาร์ท เดวิด แบลคเวล โรเบิร์ต เดอฮอร์มิเยร์ และไกว์ล กุลวัฒน์นัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนาศิลปวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อนุชา ดุริยมโนรม. โฉมพิณเพลงเกษตรำพัน. กรุงเทพฯ: หมู่บ้านประชาชื่น

Likert, Rensis A. 1961. *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill Book Company Inc.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

- บทเพลงเกษตรรำพันในรูปแบบประสานเสียง 4 แนว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพลง เกษตรรำพัน

PIANO OPTIONAL

คำร้อง/ทำนอง อนุชา ดุริยฆโมกรม
เรียบเรียงเสียงประสาน กนกวรรณ ณ วรรณภา

March ♩ = 90

Bb F/A Gm/Bb Eb/G Eb/F Bb Bb/D Eb

SOPRANO

ALTO

TENOR

BASS

โอ้ ก-เกษตร ของ เรา แต่ ก่อน เป็น ป่า ดง ตอน ไร้ ความ งาม ดา เหล่า ที่ ชาย ของ เรา สร้าง

7 Eb F Gb F7 Bb Bb Gm Eb/G Bb Gm Dm/F

มา ฟา ฟัน พง พิ ปลิด ทิ้ง ซึ่ง ความ ปรา ชัย หาก ใคร เข้า มา ย่า ยี ก่อ กรรม มาก

มา ฟา ฟัน พง พิ ปลิด ทิ้ง ซึ่ง ความ ปรา - ชัย หาก ใคร เข้า มา ย่า ยี ก่อ กรรม มาก

มา ฟา ฟัน พง พิ ปลิด ทิ้ง ซึ่ง ความ ปรา - ชัย หาก ใคร เข้า มา ย่า ยี ก่อ กรรม มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขหรือใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มี ทุก คน พลี ชีพ ดน ฐี ฐี

มี ทุก คน พลี ชีพ ดน ฐี ฐี

มี ทุก คน พลี ชีพ ดน โฉ ก - เซตร ครั้ง กอน ยาก แค้น อดบ แทน แก่

มี ทุก คน พลี ชีพ ดน ฐี ฐี

มี ทุก คน พลี ชีพ ดน ฐี ฐี

เรา หมอง หม่น อดรากล อดร่า ล่า เค็ญ ยาก เข็ญ จำ ทน ฐี! เลือด เรา เข็ม ชัน

เรา หมอง หม่น อดรากล อดร่า ล่า เค็ญ ยาก เข็ญ จำ ทน ฐี! เลือด เรา เข็ม ชัน

รัก กัน เปี่ยม ล้น ใจ ให้ ก-เซตร ของ เรา คง อยู่ เคียง คู่ ต่า รง ผิน ธง นำ ชัย สร้าง เส ริ ให้ เกษตร

รัก กัน เปี่ยม ล้น ใจ ให้ ก-เซตร ของ เรา คง อยู่ เคียง คู่ ต่า รง ผิน ธง นำ ชัย สร้าง เส ริ ให้ เกษตร

รัก กัน เปี่ยม ล้น ใจ ให้ ก-เซตร ของ เรา คง อยู่ เคียง คู่ ต่า รง ผิน ธง นำ ชัย สร้าง เส ริ ให้ เกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนเวลาหรือบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 ไร้วากกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

41 Gm F Bb/F F7 Bb Bb Gm Eb/G Bb Gm/Bb

ไทย ตลอด ส - มัย งาม พร้อม' ต่อ สู้ ค้ - ตร ุง อาจ จน สามารถ ยิ่ง กว่า เขา เพื่อ ก เขต ร ของ

ไทย ตลอด ส - มัย งาม พร้อม ต่อ สู้ ค้ - ตร ุง อาจ จน สามารถ ยิ่ง กว่า เขา เพื่อ ก - เขต ร ของ

ไทย ตลอด ส - มัย งาม พร้อม ต่อ สู้ ค้ - ตร ุง อาจ จน สามารถ ยิ่ง กว่า เขา เพื่อ ก - เขต ร ของ

49 Cm C7 F

เรา ขอ ยอม เอา ร่าง _____ แทน สู้ _____

เรา ขอ ยอม เอา ร่าง _____ แทน สู้ _____

เรา ขอ ยอม เอา ร่าง _____ แทน ให้ ก - เขต ร นั้น อยู่ ยืน ยง _____

เรา ขอ ยอม เอา ร่าง _____ แทน ให้ ก - เขต ร นั้น อยู่ ยืน ยง _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก-ษेत्र-ดร - กร ก็ คง หนา แน่น เกียร-ติ - คุณ แผ่ ไป ทั่ว

ก-ษेत्र-ดร - กร ก็ คง หนา แน่น เกียร-ติ - คุณ แผ่ ไป ทั่ว

ร่วม กัน เป็น ปีก แฉ่น ณ แดน ถิ่น ของ ไทย

ทั้ง ดิน แดน _____ ร่วม กัน เป็น ปีก แฉ่น ณ แดน ถิ่น ของ ไทย

ทั้ง ดิน แदन _____ ร่วม กัน เป็น ปีก แฉ่น ณ แแดน ถิ่น ของ ไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

- ภาพการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกชตรำพัน โดยคณะนักร้องประสานเสียงสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1) ภาพการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกชตรำพัน โดยคณะนักร้องประสานเสียงสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 23 คน ณ หอประชุมเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2559

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ภาพประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกษตรรำพัน โดยกลุ่มตัวอย่างจากสโมสรนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 30 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

- แบบสำรวจความคิดเห็นการเลือกบทเพลงเพื่อนำมาเรียบเรียงเสียงประสาน
- แบบประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนวบทเพลงเกชตรำพัน โดยผู้เชี่ยวชาญ
- แบบประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกชตรำพัน โดยกลุ่มตัวอย่าง

แบบสำรวจความคิดเห็นการเลือกบทเพลงเพื่อนำมาเรียบเรียงเสียงประสาน ในรูปแบบเสียงประสาน 4 แนว

คำชี้แจง แบบสำรวจความคิดเห็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร ในการเลือกบทเพลงเพื่อนำมาเรียบเรียงเสียงประสาน ในรูปแบบทำนองเสียงประสาน 4 แนว โดยมีบทเพลงให้เลือกทั้งหมด 9 บทเพลง จากสมุดเพลงเชียร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจท่านเห็นว่าเหมาะสม

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศ ชาย หญิง

1.2 การศึกษา คณะ.....
สาขาวิชา.....

2. ความคิดเห็นการเลือกบทเพลง

- เพลงเกชตรำพัน
- เพลงพิรุณพาศ
- เพลงร้อน
- เพลงสัตว์สัตว์
- เพลงต้อนรับปี๋
- เพลงเกษตรลา
- เพลงกลางดง
- เพลงรำวงเกษตร

3. เหตุผลในการเลือกบทเพลง

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกศตรำพัน

คำชี้แจง แบบประเมินการเรียบเรียงเสียงประสาน 4 แนว บทเพลงเกศตรำพันเพื่อประเมินคุณภาพการเรียบเรียงเสียงประสาน โดยผู้เชี่ยวชาญ ในด้านเสียงร้อง ด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน และความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ขับร้องประสานเสียงในภาคปฏิบัติ โดยให้กำหนดกฎเกณฑ์ ในการประเมินเป็นระดับดังนี้

ระดับ 5 = ดีมาก ระดับ 4 = ดี ระดับ 3 = ปานกลาง ระดับ 2 = พอใช้ ระดับ 1 = ควรปรับปรุง

ข้อมูลเบื้องต้น

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ..... ปี

การศึกษา.....สถานที่ทำงาน.....

ตำแหน่ง.....

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน และข้อความแสดงความคิดเห็นว่าบทเพลงมีความ สอดคล้องเหมาะสมในการนำไปใช้งานในภาคปฏิบัติมากน้อยเพียงใด

ที่	รายการ	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
1.	ด้านเสียงร้อง					
	1.1 เสียงโซปราโน					
	1.2 เสียงอัลโต					
	1.3 เสียงเทเนอร์					
	1.4 เสียงเบส					
2.	ด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน					
	2.1 วางแนวเสียง					
	2.2 การวางคอร์ด					
	2.3 การเคลื่อนทำนองระหว่างแนว					
	2.4 การดำเนินคอร์ด					
3.	ความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการประกอบการแสดงขับร้องประสานเสียงเพื่อประกอบพิธีการในคณะเทคโนโลยีการเกษตร					

ข้อเสนอแนะ

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกศตรำพัน

คำชี้แจง แบบประเมินความพึงพอใจในการขับร้องประสานเสียง บทเพลงเกศตรำพัน เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการขับร้องประสานเสียงและแสดงความคิดเห็น ตามหัวข้อที่กำหนด โดยให้กำหนดกฎเกณฑ์ ในการประเมินเป็นระดับดังนี้
ระดับ 5 = ดีมาก ระดับ 4 = ดี ระดับ 3 = ปานกลาง ระดับ 2 = พอใช้ ระดับ 1 = ควรปรับปรุง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 เพศ ชาย หญิง
- 1.2 อายุ.....ปี
- 1.3 การศึกษา คณะ.....
สาขา.....
ชั้นปีที่.....
- 1.4 เคยเข้าชมการแสดงขับร้องประสานเสียงมาก่อนหรือไม่ เคย ไม่เคย

2. ความพึงพอใจด้านการขับร้องประสานเสียง 4 แนว บทเพลงเกศตรำพัน

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
2.1 จังหวะเพลงเหมาะสมกับเนื้อร้อง					
2.2 ความไพเราะของทำนองเพลง					
2.3 ความไพเราะของเสียงประสาน					
2.4 ความไพเราะของดนตรี					
2.5 ความเหมาะสมระหว่างเสียงร้องและเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบ					
2.6 ความเหมาะสมในการนำบทเพลงเกศตรำพันที่มีการเรียบเรียงประสานไปใช้ประกอบพิธีในคณะเทคโนโลยีการเกษตรและกิจการที่เกี่ยวข้อ					

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ – นามสกุล
วัน เดือน ปีเกิด
ที่อยู่

นางสาวกนกวรรณ ณ วรรณนา

วันที่ 2 กันยายน พ.ศ.2535

20/3 ม.1 หอพักผีตโดย ซ.เก็กิงาม 1 ถนน ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง แขวงลาดกระบัง กทม.10520

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2546-2549

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเทศบาลเมืองลำพูน 3

พ.ศ.2550-2553

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนจักรคำคณาทร
จังหวัดลำพูน

พ.ศ.2555-2559

ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร)

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ทุนการศึกษา

พ.ศ.2556-2557

ทุนกิจกรรมนักศึกษา

พ.ศ.2558

ทุนขาดแคลนทุนทรัพย์